

This text is not in its final form yet and might undergo some revision. It has been checked thoroughly, but we do appreciate feedback. This text can be used at church, at home, at schools or in non-commercial publications. The translation was done especially for people who speak the Oltenian Ursari dialect

of Romani.

Please let us know if you are interested in having a printed book (roma_info@wycliffe.org). This work is released under the **Creative Commons, attribution, non-commercial no-derivatives 3.0 license**. You may copy and redistribute this work unmodified, in any medium or format, with appropriate attribution, under the same licence.

You may copy the text in its entirety or portions of it, providing the portions selected are not taken out of context.

You may not use this work for commercial purposes.

If you modify the text, you may not distribute it in any form or context.

Această lucrare nu este încă în forma ei finală, și este posibil ca să fie revizuită sau corectată în viitor. A fost verificată cu atenție, dar am fi recunoscători dacă ne-ați aduce la cunoștință orice greșală. Textul poate fi folosit în biserică, acasă, în școli sau în publicații necomerciale. Această traducere a fost pregătită pentru vorbitorii de limba romani (ursarilor din Oltenia).

Vă rugăm să ne contactați la roma_info@wycliffe.org dacă v-ar fi de folos o carte tipărită. Această lucrare vă este pusă la dispoziție sub **Licența Creative Commons Atribuire-Necomercial-FărăModificări 3.0**. Puteți să copiați și redistribuiți această lucrare doar nemodificat, în orice mediu sau format, cu atribuire potrivită, sub aceeași licență. Puteți copia textul în întregime sau în parte, dacă porțiunile selectate nu schimbă sensul originalului.

Nu puteți folosi această operă în scopuri comerciale.

Dacă reajustați, transformați sau construiți pe baza lucrării, nu veți putea distribui lucrarea modificată, în nici un mod sau context.

O ñnklistimos le evreenqo anθa-i robia le Eziptosqi

(O ñnklistimos 1–20; 32–33; 34:1-7; 35:4-35; 36:1-7; 40:34-38)

O eksodo

Äl evrea anθ-o Ezipto

(1:1–11:10)

Äl evrea sas kerde robi anθ-o Ezipto

1 Kadala si äI anava le çhavenqe le Israelosqe, sa-ve geles anθ-o Ezipto le Jakovoça, fiosavo pe fameläça: ² o Ruben, o Simeon, o Levi haj o Juda, ³ o Isahar, o Zabulon haj o Benjamin, ⁴ o Dan haj o Neftali, o Gado, haj o Aßer. ⁵ Le Jakovosqe çhave haj lenqe çhave sas dä sä jeftadeša. Atunç o Josif sas anθ-o Ezipto. ⁶ O Josif mulos, haj saorä phral lesqe, haj saorä manuș kaj traisajles atunç. ⁷ ÄI israelicä kere-nas çhave, bariles, butiles haj aresles but zurale. Haj pherdilos o them lenθar.

⁸ Sas äk thagar nevo anθ-o Ezipto kaj ni asundäs anθa o Josif. ⁹ Ov phendäs pe poporosqe:

— Ita kä o poporo le israelicenqo si maj but haj maj zuralo dä sar amenθe. ¹⁰ Träbul te phirados amen gogaça lença, kašte na butön. Haj kana si te avel dak

räzboj, si te kiden pes i on amare dușmaença, si te mardön kontra amari haj si te ñnklen anθa o them.

¹¹ Çhutes opral pä lenθe manuș te keren len te keren buki phari te bangären len. Vazdes äI foruri o Pitom haj o Ramses, kašte aven äI magazii le farao-nosqe. ¹² Dar kabor sas on bangärde maj but, kadä butönas haj barönas, haj äI ezipteä uronas len haj daranas kaθar äI israelicä. ¹³ Kodolasqe äI ezipteä kerde le israelicen te keren buki i maj phari. ¹⁴ Kerde lenqi viaca kerki le phare bukänça varnicaça haj kärämidaça haj saorä feluri bukäqe poa kïmpo. Anθä saorä bukä kadala, äI ezipteä sas bi milaço.

¹⁵ O thagar le Eziptosqo phendä le moaşenqe le evreenqe, kaj buçhonas Šifra haj Puä:

— ¹⁶ Kana azütina le zuvlän le evreenqe kašte keren, te dikhen p-äl duj bar, haj kana avela çhavo, te mudaren les! Haj kana avela çhej, te muken lan te trail!

¹⁷ Dar äI moaşe darajles kaθar o Del haj ni kerdes so porunçisardäsas lenqe o thagar le Eziptosqo, haj

mukles le čhaven te train. ¹⁸ O thagar le Eziptosqo dinās muj le moaşen haj phendā lenqe:

– Sosθe kerden kadā haj muklen le čhaven te train?

¹⁹ Āl moaşe dine anglal le faraonos:

– Āl zuvlā le evreenqe naj sar āl eziptjanće. On si zuralā haj keren zi kana te avel e moaşa.

²⁰ Kodolasqe o Del kerdā mišto le moaşenqe, haj o poporo butilos haj areslos but zuralo. ²¹ Kā āl moaşe daranas kaθar o Del, ov dinā len čhave. ²² Atunća o faraono dinās saorā poporos piro e porunka kaja:

– Kana avela čhavo, te čhuden les anθ-o Nilo, haj kana si čhej, te muken lan te trail!

O kerimos haj o xastraimos le Mojsāsqo

2 Āk manus anθa o njamo le Levesqo lilāsas dā rromni le čheja le levitosqi. ² E zuvli kadaja ačhilis khamni haj kerdās āk čhavo. Kana dikhlās kā si šukar, garadā les trin čhon. ³ Kana ni maj daštisajlis te garavel les, lilās āk tırna papuraqi haj maklā lan smoaļa. Čhutās le čhaves anθā laθe haj lačhardā lan maškar āl tresti p-e rig le Nilosqi. ⁴ Lesqi phej vardilas dural, kašte dikhel so si te kerdōl lesqe.

⁵ E čhej le faraonosqi gelis k-o Nilo te najol, haj āl čheja kaj sas laça phirenas paša o Nilo. Oj dikhlās e tırna maškar āl tresti, haj dinās drom pe roaba te lel lan. ⁶ Putardā lan haj dikhlās le čhaves, haj dih, āk cijnoro rovindos. Sas laqe mila lesθar haj phendās:

– Si āk čhavo anθa-l evrea.

⁷ Atunć e phej le cijnorāsqi phendās le čhāqe le faraonosqi:

– Te zav te dav tuqe muj āk dojka anθa-l zuvlā le evreenqe kašte del ćuci le čhaves anθā kō than?

– ⁸ 3a! – dinā lan anglal e čhej le faraonosqi. E čhejorī gelis haj dinā muj le da le čhavesqi. ⁹ E čhej le faraonosqi phendā laqe:

– Le kal čhaves, de les ćuci anθā muro than, haj pokinav tuqe.

E zuvli lilās le čhaves haj dinā les ćuc. ¹⁰ O čhavo barilos, haj oj andinā les ke čhej le faraonosqi, haj ov sas laqo čhavo. Čhutās lesqo anav Mojsā:*

– Kā ĩnkaladem les anθa o paj.

O Mojsā mudarel āk eziptjanos haj našāl anθ-o Madiano

¹¹ O Mojsā barilos, haj anθ-āk ges ĩnklisto kā pō njamo haj dikhlās lenqe bukā pharā. Dikhlās āk eziptjanos kaj marelas āk evreos, jekhes anθa lesqo njamo.

¹² Vardisardās anθā saorā riga haj dikhindos kā naj koniva, mudardās le eziptjanos haj garadā les anθ-o kišaj. ¹³ ĩnklistos i anθ-o ges koaver, haj dikhlās kā mardōn duj evrea. Phendās kolesqe kaj nas les ćacimos:

– Sosθe des dab ke amales?

¹⁴ Ov phendās:

– Kon čhutā tut maj baro haj krisari pä amenθe? Si tut dā ġind te mudares i man, sar mudardān i koles le eziptjanos?

O Mojsā darajlos: „Ćacēs zanglol pes.” ¹⁵ O faraono ašundās so kerdinājlos haj kamnos te mudarel le Mojsās. Dar o Mojsā našlos kaθar o faraono haj bešlos anθ-o Them Madian.

Bešlos paša āk xaing. ¹⁶ Le rašas anθa o Madiano sas les jefta čheja. On aviles te ĩnkalaven paj haj pherdes āl žġjaburi kašte pen āl brakhā haj āl buznā lenqe dadesqe. ¹⁷ Dar aviles āl ćobaja haj gonisardes e turma. Atunća o Mojsā uštulos, aštisardā len haj dinā paj lenqe brakhān haj buznān. ¹⁸ Kana geles khere kā lenqo dad o Reuel, ov phendās:

– Sar da avilen kadā sigo ages?

¹⁹ On dine les anglal:

– Āk eziptjano xastradā amen anθa o vast le ćobaenqo haj kjar ĩnkaladā amenqe paj haj dā te pen āl brakhā haj āl buznā.

²⁰ Ov phendās pe čheānqe:

– Haj kaj si ov? Sosθar muklen kadal manusās othe! Den les muj te xal!

²¹ I o Mojsā kamnos te bešel k-o manus kodova, kaj dinā les dā rromni pe čheja le Sefora. ²² Oj kerdās āk čhavo, haj o Mojsā čhutās lesqo anav Geršom, kā phendās: „Bešav anθ-āk them strāiino.”

²³ Anθ-o kadav baro timpo o thagar le Eziptosqo mulos. Āl israelićā vakinas pes haj denas muj anθa-i kauza le bukānqe phare. Lenqo zbārīmos kā si robi areslos zi k-o Del. ²⁴ O Del ašundās lenqe vakimata haj andinā pesqe gogi anθa pō phanglimos kerdo le Avraamoça, le Isakoça haj le Jakovoça. ²⁵ Vardisardās karing āl israelićā haj xakārdās len.

O Del del дума le Mojsāça anθa o stuřis kaj phabol

3 O Mojsā sas ćobano pala-l brakhā haj buznā pe sokrosqe, o Jetro, o rašaj le Madianosqo. Gelos le brakhānça haj le buznānça zi ĩnkāltar e mulani, haj areslos k-o plaj le Devlesqo, k-o Horeb. ² O ĩnzero le RAjesqo sikadilos anθ-āk flakāra jagaqi, kaj ĩnklelas

***2:10** Anθ-e čhib ebrajko o anav Mojsā ašundōl sar „ĩnkalavel”.

anþa o mařkar äk stufiřäsqo. So dikhläs o Mojsä sas äk stufiř kaj läs pes jag, haj o stufiř ni sas phabardo.

³ O Mojsä phendäs: „Si te dav man rigaþe te dikhav so bari buki si kadaja. Sosþe naj phabardo o stufiř?”

⁴ O RAJ dikhläs kä ov del pes rigaþe te dikhel. Dinä les muj anþa o mařkar le stufiřäsqo:

– Mojse! Mojse!

Ov phendäs:

– Italem!

⁵ O Del phendäs:

– Ta na aves maj pařä! İnkäl ke sandalä anþa-l pırne, kä o than kaj san si phuv sfınto.

⁶ Haj maj phendäs:

– Me sem o Del ke dadesqo, o Del le Avraamosqo, o Del le Isakosqo haj o Del le Jakovosqo.

O Mojsä garadäs pö muj, kä daralas te dikhel le Devles. ⁷ O RAJ phendäs:

– Čačas dikhlem o pharimos mırä poporosqo anþ-o Ezipto. Ařundem lenqe zbärımata anþa-i kauza kolenqi kaj keren len te keren buki. Kä prinzanav lenqe dukha, ⁸ avilem te xastravav len anþa o vast le ezipteęnqo haj te anav len anþa o them kodova anþ-äk them lačo haj baro, anþ-äk them kaj thabdel thud haj abgin, anþ-o than kaj beřen äľ kanaanicä, äľ heticä, äľ emoricä, äľ ferezicä, äľ hevicä haj äľ jebuřicä. ⁹ Haj ita kä äľ zbärımata le israelicęne aresles manþe haj dikhlem kabor dä but uřtäde len anþ-äl pırne äľ ezipteä. ¹⁰ Akanak, za tuqe, va dava tut drom k-o faraono. İnkäl mırä poporos, le israelicęn, anþa o Ezipto!

O Del del drom le Mojsäs k-o thagar le Eziptosqo

¹¹ O Mojsä phendäs le Devlesqe:

– Kon sem me, kařte zav k-o faraono, sau te ĩnkälavav le israelicęn anþa o Ezipto?

¹² Ov phendäs:

– Dar me si te avav tuča. Dita sar si te zanes kä me dinem tut drom: päče ĩnkälavesa le poporos anþa o Ezipto, si te sluřin le Devlesqe p-o plaj kadava.

¹³ O Mojsä phendäs le Devlesqe:

– Dikh, kana zava k-äl israelicä haj phenava lenqe: «O Del tumare dadenqo dinä man drom tumenþe»; haj pučhena man: «Savo si lesqo anav?» So si te phenav lenqe?

¹⁴ O Del phendäs le Mojsäsqe:

– Me sem kova kaj sem. Kadä te phenes le israelicęne: «O ‘Me sem’ dinä man drom tumenþe.»

¹⁵ O Del maj phendäs le Mojsäsqe:

– Kadä te phenes le israelicęne: «O RAJ,* O Del tumare dadenqo, o Del le Avraamosqo, o Del le Isakosqo haj o Del le Jakovosqo, dinä man drom tumenþe.» Kadava si muro anav pentru totdjauna, kadä te ĩnkären man gogi anþ-äk njamo anþä aver njamo. ¹⁶ 3a, kide le phuren le Israelosqe haj phen lenqe: «Sikadilos manqe o RAJ, o Del tumare dadenqo, o Del le Avraamosqo, le Isakosqo haj le Jakovosqo. Ov phendäs: ‘Dikhlem miřto so kerdöl tumenqe anþ-o Ezipto, ¹⁷ haj phendem: Si te ĩnkälavav tumen anþa-i suferinca le Eziptosqi haj si te ĩngärav tumen anþ-o them le kanaanicęnqo, le heticęnqo, le emoricęnqo, le ferezicęnqo, le hevicęnqo haj le jebuřicęnqo, anþ-äk them kaj thabdel thud haj abgin.’ » ¹⁸ On si te ařunen tuþar. Haj si te zas le phurenča le Israelosqe k-o thagar le Eziptosqo haj si te phenen lesqe: «O RAJ, o Del le evreenqo maladilos amenča. Rugis tut te mukes amen te zas drom trine gesenqo anþ-e mulani, te anas phabarimata le RAJesqe, amare Devlesqe.»

¹⁹ Me zanav kä o thagar le Eziptosqo naj te mukel tumen te telären zi kana naj te kerav les me, vesteča zuralo. ²⁰ Me si te vazdav muro vast haj si te dav dab o Ezipto saorä felurenča minunenqe anþä lenqo mařkar. Pala kodoja si te del tumaro drom. ²¹ Si te kerav kadal poporos lačo anglal ezipteä, haj kana telären, naj te telären le vastenča nange. ²² Fiosavi zuvli te mangel kaþar pi večina haj kaþar kola kaj beřen anþ-o kher le večinaqo bukä ruposqe, sumnakasqe haj hurjaimos, te hurjaven tumare čhaven haj tumare čheän. Kadä si te len äľ lačhimata le ezipteęnqe.

O Del sikavel le Mojsäs so te kerel

4 O Mojsä dinäs anglal:

– Haj kana va phenena: «Ni sikadilos tuqe o RAJ», haj ni pakäna man, haj naj te ařunen manþar?

² O RAJ phendä lesqe:

– So si tut anþ-o vast?

Ov dinäs anglal:

– Äk rovli.

– ³ Čhude lan p-e phuv! – phendäs. Ov čhudä lan p-e phuv, haj e rovli kerdilis sap, haj o Mojsä nařlos lesþar. ⁴ Atunča o RAJ phendäs le Mojsäsqe:

***3:15** O kuvınto „Raj” anþ-o orizinalo si Jahveh, kaj xakärdöl: „Kova kaj si”. Äľ evrea ni kamen te phenen o anav le RAJesqo, haj anþä lesqo than phenen „RAJ”. Kodolasqe i ame phenas „RAJ” anþa o anav le Devlesqo.

– ĩntinzosar kŏ vast haj le les porjaθar!

Ov ĩntinzosardās o vast haj astardās les, haj kerdilos rovli anθā lesqo vast.

– ⁵ Kašte pakān kā sikadilos tuqe o RAJ, o Del lenqe dadenqo, o Del le Avraamosqo, o Del le Isakosqo haj o Del le Jakovosqo.

⁶ O RAJ maj phendā lesqe:

– Čhu kŏ vast anθ-o brāk!

Ov čhutās o vast anθ-o brāk haj ĩnkaldā les. Haj dita kā e morkhi p-o vast sas nasfali, parni sar o iv.

⁷ O RAJ phendās:

– Čhu pale o vast anθ-o brāk!

Ov čhutās pale o vast anθ-o brāk haj ĩnkaldā les. Haj dikh kā o vast kerdilos pale sar saoro lesqo tru-po, sas užo.

– ⁸ Kana naj te pakān tut, haj ni va ašunena kaθar o angluno semno, va pakāna le donqo semno. ⁹ Kana ni va pakāna nić kadal duj semnā haj ni va ašunena tuθar, te les paj anθa o Nilo haj te čhores les p-e phuv! O paj kaj va leça les anθa o Nilo si te kerdŏl rat p-e phuv.

¹⁰ O Mojsā phendās le RAJesqe:

– Ax muro Raj, me ni sem āk manuś kaj daštil te del дума mišto, nić maj anglal, haj nić makar dā kana tu des дума ke robosqe. Kā mĳrĳ čhib haj e vorba si ĩnkurkime.

¹¹ O RAJ phendā lesqe:

– Kon kerdās o muj le manuśāsqo? Haj kon kerel le manuśās muto sau ťuko, te dikhel sau koro? Oare na me, o RAJ? ¹² 3a! Me si te avav ke moça haj si te sikavav tut so si te phenes.

¹³ O Mojsā phendās:

– Ax! Raila, de drom avre dakanikas!

¹⁴ Atunća o RAJ xolājlos p-o Mojsā haj phendās:

– Kŏ phral o Aron, naj o levito? 3anav kā ov del дума mišto. Ita kā ov avel angla tuθe, haj kana va dikhela tut, si te bukuril pes anθā pŏ ilo. ¹⁵ Tu si te des lesqe дума haj va čhusa āl vorbe anθā lesqo muj, pentrukā me si te avav ke moça haj lesqe moça, haj si te sikavav tumen so si te keren. ¹⁶ Ov va dela дума anθa tuθe le poporoça. Kadā kā ov si te avel tuqe sar muj, haj tu si te aves lesqe sar Del. ¹⁷ E rovli kadaja le la anθ-o vast, kašte keres āl semnā laça.

¹⁸ O Mojsā telārdās haj boldinājlos kā pŏ sokro, o Jetro. Phendā lesqe:

– Rugiv tut, te mukes man te telārav haj te boldav man kā mĳrā phral anθ-o Ezipto, kašte dikhav kana maj train!

O Jetro phendās le Mojsāsqe:

– 3a pačāça!

O Mojsā ril pes anθ-o Ezipto

¹⁹ O RAJ phendās le Mojsāsqe anθ-o Madian:

– 3a, bolde tut anθ-o Ezipto, kā sā kaj phirenas te mudaren tut mules!

²⁰ O Mojsā lilā pe rromnā haj pe čhaven, vazdā len opre p-āl xāra haj telārdās anθ-o Them le Eziptosqo. Lilās anθ-o vast e rovli le Devlesqi.

²¹ O RAJ phendās le Mojsāsqe:

– Kana boldesa tut anθ-o Ezipto, te keres angla o faraono saorā minuni kaj čhav len tuqe anθ-o vast! Me si te kerav sar bar lesqo ilo, haj ni va dela o drom le poporosqo. ²² Te phenes le faraonosqe: «Kadā del дума o RAJ: ‘O Israel si muro čhavo o angluno. ²³ Phendem tuqe: ‘De o drom mĳrā čhavesqo, kašte služil manqe!› Pentrukā ni des lesqo drom, dikh kā si te mudarav ke čhaves le anglunes.’ »

²⁴ Anθ-o timpo le phirimasqo, anθ-āk than kaj bešenas p-e rāt, maladā les o RAJ haj kamnos te mudarel les. ²⁵ E Sefora lilās āk bar askucime, čhindās pe čhaves tele,^a haj le morkhāça makhlās āl pĳrne le Mojsāsqe phenindos:

– Tu san āk rrom ratesqo anθa manθe.

²⁶ Haj o RAJ muklā les. Sas anθa-i kauza le čhinimasqi tele kā oj phendās: „Rrom ratesqo!”

O Aron maladŏl le Mojsāça

²⁷ O RAJ phendāsas le Aronosqe:

– 3a angla o Mojsā anθ-e mulani!

Haj o Aron telārdās haj maladās le Mojsās k-o plaj le Devlesqo haj ćumidā les. ²⁸ O Mojsā phendās le Aronosqe sā so o RAJ phendāsas te phenel, haj saorā semnā kaj poruncĳsardāsas lesqe te kerel len. ²⁹ O Mojsā haj o Aron dikhles pe dromesθar haj kides saorā phuren le israelicenqe. ³⁰ O Aron phendās sā so phendāsas o RAJ le Mojsāsqe, haj o Mojsā kerdās āl semnā angla o poporo. ³¹ O poporo pakājas. Kadā ašundes kā o RAJ dikhlās le israelicen, haj kā dikhlāsas lenqe dukha. Dine koća haj ĩnkinosajles.

O Mojsā angla o faraono

5 O Mojsā haj o Aron pale geles k-o faraono haj phendes lesqe:

– Kadā del дума o RAJ, o Del le Israelosqo: «De o drom mĳrā poporosqo kašte služin manqe sārĳbato-rindos anθ-e mulani!»

^a4:25 3eneza 17:10

² O faraono dinās anglal:

— Kon si o RAJ te ašunav lesθar haj te dav o drom le Israelosqo? Me ni prinžanav le RAJes, haj phenav tumenqe kadā: naj te dav o drom le Israelosqo.

³ On phendes:

— Sikadilos amenqe o Del le evreenqo. Rugis tut te mukes amen te keras āk drom trine gesenqo anθ-e mulani kašte anas źertfe le RAJesqe amare Devlesqe, ta na marel amen phare nasfalimaça sau le sabiaça.

⁴ O thagar le Eziptosqo phendā lenqe:

— Mojsā haj Aron, sosθe ni muken le poporos te kerel buki? Žan kā tumari buki!

⁵ O faraono maj phendās:

— Ita kā o poporo kaj kerel buki akanak butilos anθ-o them, haj tume keren les ta na maj keren buki?

E buki pharilis pale

⁶ Haj kjar anθ-o ges kodova, o faraono dinās kadaj porunka kolenqe kaj čhutes le poporos te keren buki, haj le bulibašänqe:

— ⁷Ta na maj den suluma le poporos, sar maj anglal, te keren kārāmizi, haj on te žan te kiden suluma. ⁸Dar te mangel sa kodova numāro kārāmizenqo kaj kerenas les maj anglal, ta na mangel lenqe maj čira, kā si khajle: kodolasqe den muj ĩntotdjauna: «Muk amen te žas te anas źertfe amare Devlesqe!» ⁹Te del pes but bukāqo kadale manušänqe, te avel len bukāqo, haj ta na maj phiren pala oxajmatenθe!

¹⁰Kola kaj čhunas le poporos te kerel buki haj āl bulibaša geles haj phendes le poporosqe:

— Kadā del дума o faraono: «Me ni maj dav tumen suluma. ¹¹Žan tume te len tumenqe suluma kaθar va arakhena, dar naj te cijnōl khanć anθa tumari buki!»

¹²O poporo pharadilos anθā saoro Them le Eziptosqo te kiden so arakhen p-e mirištā anθ-o than le sulumaqo. ¹³Kola kaj čhunas le poporos te keren buki silonas len, phenindos:

— Keren tumari buki anθā fiosavo ges, sar maj anglal kana sas suluma!

¹⁴Mardes le bulibašän le israelicenqe, kaj sas čhutine pä lenθe kaθar kola kaj čhunas le poporos te kerel buki. Haj sas pušle:

— Anθa sosθe ni kerden arakhi haj ages, sar maj anglal, o numāro le kārāmizenqo kaj trābulas kerdo?

¹⁵ Āl bulibaša le israelicenqe geles te roven pes k-o faraono:

— Sosθe phirados kadā ke robença? ¹⁶Ke robenqe ni maj del pes suluma, haj sa phendōl pes amenqe: «Keren kārāmizi!» Ita, ke robi si marde, dar kō poporo si došalo.

¹⁷ O faraono dinās anglal:

— Khajle sen. Khajle! Kodolasqe phenen: «Muk amen te anas źertfe le RAJesqe!» ¹⁸Akanak, žan ke buki! Naj te del pes tumenqe suluma, haj si te keren sa kodov numāro kārāmizenqo.

¹⁹ Āl bulibaša le israelicenqe dikhles anθā so nasulimos sas, kana phendolas lenqe: „Naj te čira-ol tumenqe khanć anθa o numāro le kārāmizenqo kaj trābul kerde anθā fiosavo ges.” ²⁰Kana ĩnkliste kaθar o faraono, malades le Mojsās haj le Aronos kaj ažukārenas len. ²¹Haj phende lenqe:

— Te dikhel tumen o RAJ kašte krisol tumen! Tume kerden amen te khandas phares le faraonosqe haj lesqe služitorenqe, haj dinen len e sabia anθ-o vast kašte mudaren amen!

²² O Mojsā boldinājlos k-o RAJ haj phendās:

— Muro Raj, sosθe kerdän āk nasulimos kadā kadal poporosqe? Sosθe dinän man drom? ²³Dā kana dinän man drom k-o faraono te dav lesqe дума anθā kō anav, ov kerel i maj nasul le poporosqe. Ni xastra-dän ke poporos dālok!

O Del pale phenel kā va xastravel le poporos

6 O RAJ phendās le Mojsāsqe:

— Te dikhes akanak so si te kerav le faraonosqe: anθa-i kauza mirā vastesqi zuralo va dela lenqo drom, anθa-i kauza mirā vastesqi zuralo si te gonil len anθa lesqo them.

² O Del maj dinās дума le Mojsāsqe haj phendā lesqe:

— Me sem o RAJ. ³Me sikadilem le Avraamosqe, le Isakosqe haj le Jakovosqe sar o Del o Maj Zuralo, haj naj kadā kā semas prinžando lenθar i tala muro anav o RAJ? ⁴Kerdem i phanglimos lença te dav len o Them Kanaan, kaj bešenas sar strāiinā. ⁵Haj akanak ašundem āl vakimata le israelicenqe, saven ĩnkāren len robi āl ezipteā, haj andem manqe gogi kaθar muro phanglimos. ⁶Kodolasqe phen le israelicenqe: «Me sem o RAJ. Me si te ĩnkavav tumen anθa-i buki phari le eziptjaenqi, si te xastravav tu-

*6:3 Anθ-o orizinalo naj klaro. Maj daštilas te xakārdōl: „haj ni semas prinžando lenθar tala muro anav o RAJ”.

men anθa lenqi robia, haj si te pokinav tumen mirä vasteça zuralo haj phare krisimatença.

⁷ Me si te kerav tumen te aven muro poporo, me si te avav tumaro Del, haj si te prinžanen kä me, o RAJ, tumaro Del, sem kaj ñnkalam tumen anθa-i phari buki le ezipteñqi. ⁸ Si te ñngärav tumen anθ-o them kaj xalem sovel kä si te dav les le Avraamosqe, le Isakosqe haj le Jakovosqe. Si te dav les tumenqe te avel tumaro them. Me sem o RAJ.»

⁹ Kadä dinäs дума o Mojsä le israelicenqe. Dar ni asundes lesθar, kä lenqo ilo sas ñnhjardo, haj lenqi buki phari. ¹⁰ Atunća o RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— ¹¹ 3a, phen le faraonosqe, o thagar le Eziptosqo, kä träbul te del o drom le israelicenqo anθa lesqo them!

¹² O Mojsä rujas pes k-o RAJ:

— Ita kä nić äi israelicä ni asundä manθar. Sar si te asunel manθar o faraono? Haj nić ni dav дума mišto.

O njamo le Mojsäsqo haj le Aronosqo

¹³ O RAJ dinä дума le Mojsäsqe haj le Aronosqe haj dinä len drom te den дума le israelicenqe haj le faraonosqe, o thagar le Eziptosqo, kašte ñnkalen le israelicen anθa o Them le Eziptosqo.

¹⁴ Ita äi phure lenqe njamurenqe: Äi çhave le Rubenosqe, o angluno kerdo le Israelosqe: o Enoh, o Palu, o Hecron haj o Karmi. Kadala si äi njamuri le Rubenosqe. ¹⁵ Äi çhave le Simeonosqe: o Jemuel, o Jamin, o Ohad, o Jakin haj o Coxar; haj o Saul, o çhavo kerdo anθa-k zuvli kanaanito. Kadala si äi njamuri le Simeonosqe. ¹⁶ Kadala si äi anava le çhavenqe le Levesqe, sar sas amenqe phende: o Geršon, o Kehat haj o Merari. Äi bärša le Levesqe sas äk šäl haj trända haj jefta bärš. ¹⁷ Äi çhave le Geršonosqe: o Libni haj o Šimej, pe famelënça. ¹⁸ Äi çhave le Kehatosqe: o Amram, o Icehar, o Hebron haj o Uziel. Äi bärša le Kehatosqe sas äk šäl haj trända haj trin bärš. ¹⁹ Äi çhave le Merariosqe: o Mahli haj o Muši. Kadala si äi njamuri le Levesqe, sar sas amenqe phende.

²⁰ O Amram liläs dä rromni le phä pe dadesqi, le Jokebeda, haj oj kerdä lesqe le Aronos haj le Mojsäs. Äi bärša le Amramosqe sas äk šäl haj trända haj jefta bärš. ²¹ Äi çhave le Iceharosqe: o Kore, o Nefeg haj o Zikri. ²² Äi çhave le Uzielosqe: o Mišael, o Elcafan haj o Sitri.

²³ O Aron liläs dä rromni le Elišeba, e çhej le Aminadabosqi, e phej le Nahšonosqi, haj oj kerdä lesqe le Nadabos, le Abihunos, le Eleazaros, haj le Itama-

ros. ²⁴ Äi çhave le Koresqe: o Asir, o Elkana haj o Abjasaf. Kadala si äi njamuri le koricenqe.

²⁵ O Eleazar, o çhavo le Aronosqo, liläs dä rromni jekh anθa-l çheja le Putielosqe, haj oj kerdä lesqe le Fineasos. Kadala sas äi phure le njamurenqe le levi-cenqe, fiosavo pe fameläça.

²⁶ Kadala si kova o Aron haj kova o Mojsä, savenqe phendäs o RAJ: „Ñnkalen anθa o Them le Eziptosqo le israelicen, oastja oastäça!” ²⁷ On si kodola kaj dine дума le faraonosqe, o thagar le Eziptosqo, kašte ñnkalaven anθa o Ezipto le israelicen. Kadala si kodova o Mojsä haj kodova o Aron.

O RAJ phendäs le Mojsäsqe haj le Aronosqe te keren äi semnä

²⁸ Kana o RAJ dinä дума le Mojsäsqe anθ-o Them le Eziptosqo, ²⁹ phendäs le Mojsäsqe:

— Me sem o RAJ. Phen le faraonosqe, o thagar le Eziptosqo, sä so phenav tuqe!

³⁰ O Mojsä ruja pes le RAjesqe:

— Ita kä me ni dav дума mišto. Sar si te asunel manθar o faraono?

7 O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— Te žanes kä kerav tut sar Del anθa o faraono, haj kö phral, o Aron, si te avel kö prooroko.

² Tu va phenesa sä so si te porunčiv tuqe me, haj kö phral, o Aron, si te phenel le faraonosqe, kašte del o drom le israelicenqo anθa lesqo them. ³ Dar me si te kerav o ilo le faraonosqo baräsqo. Kjar kana kera-va but semnä haj minuni anθ-o Them le Eziptosqo, ⁴ o faraono naj te asunel tumen. Kadä kä le vasteça marav le Eziptos haj va ñnkalavava mirä ošti anθa o Them le Eziptosqo, mirä poporos, le israelicen, haj bare krisimata si te avel p-äi ezipteä. ⁵ Haj va prinžanena kä me sem o RAJ, kana va ñntinzova muro vast p-o Ezipto haj kana va ñnkalavava le israelicen anθa lenqo maškar.

⁶ O Mojsä haj o Aron kerde kadä, kerdes so phendäsas lenqe o RAJ. ⁷ O Mojsä sas les oxtodeša bärš, haj le Aronos oxtodeša haj trin bärš, kana dines дума le faraonosqe.

E rovli kerdi sap

⁸ O RAJ phendäs le Mojsäsqe haj le Aronosqe:

— ⁹ Kana va phenela tumenqe o faraono: «Keren äk minunja!», te phenes le Aronosqe: «Le ki rovli haj çhude lan angla o faraono!» Haj e rovli va kerdöla äk sap.

¹⁰ O Mojsä haj o Aron geles k-o faraono haj kerdes sar phendäsas lenqe o RAJ. O Aron çhudäs pi rovli

angla o faraono haj lesqe sluźitoră, haj e rovli kerdi li äk sap. ¹¹ Dar o faraono dinăs muj manuś gogaća haj vrăźitoră, haj i on kerde sa kadă pe drabarimaća. ¹² Fiosavo ćhudes pe rovli, haj kerdiles sapa. Dar e rovli le Aronosqi xalăs lenqe rovlă. ¹³ Dar o ilo le faraonosqo kerdilos sar bar haj ni aśundăs kaθar o Mojsă haj kaθar o Aron, sar phendăsas o RAJ.

O paj kerdo rat

¹⁴ O RAJ phendăs le Mojsăsqe:

— Le faraonos si les ilo zuralo, ni del o drom le poporosqo. ¹⁵ Detexara za k-o faraono, kana si te ĩnklel k-o paj, haj azukăr les p-e rig le Nilosqi kašte mala-dös leća! Te les anθ-o vast e rovli kaj kerdilis sap, ¹⁶ haj te phenes: «O RAJ, o Del le evreenqo dină man drom tuθe te phenav tuqe: ‘De o drom mĳră poporosqo kašte sluźil manqe anθ-e mulani!’ Dar dikh kă zi akanak ni aśundăn. ¹⁷ Deć kadă del duma o RAJ: ‘Ita sar si te prinzanes kă me sem o RAJ.’ Dikh man sar dav dab o paj le Nilosqo le rovlăća anθa muro vast, haj ov si te kerdöl rat ¹⁸ haj äl maće anθa o Nilo si te meren, kadă kă o Nilo si te khandel haj äl ezĳpteă naj te daśtin te pen paj anθa o Nilo.»

¹⁹ O RAJ maj phendăs le Mojsăsqe:

— Phen le Aronosqe: «Le ki rovli haj ĩntinzosar kō vast karing äl paja le Ezĳptosqe: p-äl paja le riurenqe, p-äl kanală, p-äl lakuri haj p-äl orso kidimos pajesqo!» On si te kerdön rat, haj si te avel rat anθă saoro Them le Ezĳptosqo, kadikita i anθ-äl phiră le kaśtesqe, haj i anθ-äl phiră le barăsqe.

²⁰ O Mojsă haj o Aron kerdes sar porunćisardăsas lenqe o RAJ. Ov vazdăs e rovli haj dinăs dab o paj le Nilosqe, angla o faraono haj lesqe sluźitoră. Saoro paj le Nilosqo kerdilos rat, ²¹ haj äl maće anθa o Nilo mules, kadă kă o Nilo khandinăjlos haj äl ezĳpteă ni maj daśtin te pen o paj le Nilosqo. Sas rat anθă saoro Them le Ezĳptosqo. ²² Dar äl vrăźitoră le Ezĳptosqe kerde i on sa kadă pe drabarimaća. O ilo le faraonosqo aćhilos sar bar haj ni aśundă len, sar phendăsas o RAJ. ²³ O faraono boldinălos haj gelos khere, haj ni ćhutăs p-o ilo nić kadal bukă. ²⁴ Saoră ezĳpteă xanades paśa o Nilo te arakhen paj pimasqo, kă ni daśtin te pen paj anθa o Nilo.

²⁵ Nakhles jefta ges, păće dinăs dab o RAJ o Nilo.

Äl brośti pheren o them

8 O RAJ phendăs le Mojsăsqe:

— 3a k-o faraono haj phen lesqe: «Kadă del duma o RAJ: ‘De o drom mĳră poporosqo kašte sluźil manqe! ² Kana ni desa lesqo drom, si te dikhes sar

ućharav saoro them kiro broaśtenća. ³ O Nilo si te avel pherdo broašte. On si te ĩntrin anθă kō kher, anθă ki hodaja kaj soves, haj si te ušten anθă kō pato, anθ-o kher ke sluźitorenqo haj pă kō poporo, anθă ke kuptoră haj anθă ke bälăi kaj frămĳntin marno. ⁴ Äl broašte si te xuten pă tuθe, pă kō poporo haj pă să ke sluźitoră.’ »

⁵ O RAJ maj phendăs le Mojsăsqe:

— Phen le Aronosqe: «ĩntinzosar kō vast ke rovlăća p-äl paja le riurenqe, p-äl kanală, haj p-äl lakuri, te keres te ĩnklel äl brośti pă o Them le Ezĳptosqo!»

⁶ O Aron ĩntinzosardăs pō vast p-äl paja le Ezĳptosqe, haj ĩnklistes äl brośti haj pherdes o Them le Ezĳptosqo. ⁷ Dar i äl vrăźitoră kerdes sa kadă pe drabarimaća: ĩnkalades i on brośti p-o Them le Ezĳptosqo. ⁸ O faraono dinăs muj le Mojsăs haj le Aronos haj phendăs:

— Rugin tumen le RAJesqe kašte lel le broaśten manθar haj kaθar muro poporo, haj si te dav o drom le poporosqo te anen źertfe le RAJesqe!

⁹ O Mojsă phendăs le faraonosqe:

— Tu te phenes manqe kana te rugiv man anθa tuθe, anθa ke sluźitoră haj anθa kō poporo, kašte lel le broaśten tuθar haj anθa ke khera! Naj te maj aćhon, numa anθ-o Nilo.

¹⁰ Ov dinăs anglal:

— Texara.

Haj o Mojsă phendăs:

— Kadă si te avel, kašte zanes kă konik naj sar o RAJ, amaro Del. ¹¹ Äl broašte si te len pes tuθar haj anθa ke khera, kaθar ke sluźitoră haj kaθar kō poporo: naj te maj aćhon, numa anθ-o Nilo.

¹² O Mojsă haj o Aron ĩnkliste kaθar o faraono. Haj o Mojsă dinăs muj k-o RAJ anθa-l brośti savenća dinăsas dab le faraonos. ¹³ O RAJ kerdăs sar manglăs o Mojsă, haj äl broašte mules anθ-äl khera, anθ-äl bară haj p-äl kĳmpuri. ¹⁴ Kide len anθă but grămezi, haj o them khandinăjlos. ¹⁵ O faraono dikhlăs kă äl bukă zan miśto, zurărdăs pō ilo, haj ni aśundăs lenθar, sar phendăsas o RAJ.

Äl cĳncară p-äl manuś haj p-äl animală

¹⁶ O RAJ phendăs le Mojsăsqe:

— Phen le Aronosqe: «ĩntinzosar ki rovli haj de dab o prafo le phuăqo, haj si te kerdöl cĳncară anθă saoro Them le Ezĳptosqo!»

¹⁷ Kadă kerdes: o Aron ĩntinzosardăs pō vast le rovlăća haj dinăs dab o prafo le phuăqo, haj kerdilos cĳncară p-äl manuś haj p-äl animală le kheresqe. Saoro prafo phuăqo kerdilos cĳncară anθă saoro Them

le Eziptosqo. ¹⁸ Äl vräzitorä kamnes te keren i on cincarä pe drabarimaça, dar ni daštisajles. Äl cincarä sas p-äl manus haj p-äl animalä le kheresqe. ¹⁹ Haj älä vräzitorä phendes le faraonosqe:

— Si o vast äk devlesqo!

Dar o ilo le faraonosqo kerdilos sar bar haj ni ašundäs lenθar, sar phendäsas o RAJ.

Äl makhä pherdes älä khera

²⁰ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— Ušti detexara anθa-i rät haj za angla o faraono, kana avela te ñnklel avri te zal k-o paj. Te phenes lesqe: «Kadä del дума o RAJ: ‘De o drom mirä poporosqo kašte sluzil manqe!’ ²¹ Kana tu ni va desa o drom mirä poporosqo, me si te dav drom makhä pä tuθe, pä ke sluzitorä, pä kö poporo haj pä ke khera. Älä khera le ezipteenqe si te aven pherde makhä, haj e phuv si te avel ucardi lenθar. ²² Dar anθ-o ges kodova, me ni kerav sa kadä anθ-o cinuto Gošen, kaj bešel muro poporo, haj othe naj te aven makhä, kašte zanes kä me, o RAJ sem anθ-o maškar ke themosqo. ²³ Naj te kerav anθä muro poporo sar si te kerav anθä kö poporo. Texara si te avel o semno kadava.’ »

²⁴ O RAJ kadä kerdäs. Avilos äk rojo baro makhänqo anθ-o kher le faraonosqo haj anθ-o kher lesqe sluzitorenqo, haj anθä saoro Ezipto o them sas rimome kaθar älä makhä.

²⁵ O faraono dinä muj le Mojsäs haj le Aronos haj phendä lenqe:

— Zan te anen zertfe tumare Devlesqe kathe anθ-o them!

²⁶ O Mojsä dinäs anglal:

— Ni daštis te keras kadä, pentrukä älä zertfe kaj anasa len le RAJesqe, amare Devlesqe, anθa-l ezipteä si zungalimos. Te keras, tala lenqe jakha, zertfe save anθa lenθe si zungalimos, oare ni va mudarena amen on baränça? ²⁷ Träbul te keras äk drom trine gesenqo anθ-e mulani haj othe va anasa zertfe le RAJesqe, amare Devlesqe, sar phenel amenqe.

²⁸ O faraono phendäs:

— Mišto, me dav tumaro drom te anen zertfe le RAJesqe, tumare Devlesqe anθ-e mulani. Dar na zan prea dur! Rugin tumen anθa manθe!

²⁹ O Mojsä dinäs anglal:

— Ašun! Kana ñnkläva tuθar, si te rugiv man le RAJesqe. Texara älä makhä va duröna kaθar o faraono, kaθar lesqe sluzitorä haj kaθar lesqo poporo. Dar ta na maj tharela amen o faraono, te na del o drom le poporosqo te anel zertfe le RAJesqe!

³⁰ O Mojsä ñnklistos kaθar o faraono haj rugisajlos le RAJesqe. ³¹ O RAJ kerdäs sar mangläs o Mojsä: älä makhä mukles le faraonos, lesqe sluzitoren haj lesqe poporos. Ni maj ačhilis nič jekh. ³² Dar o faraono i de data kadaja zurärdäs pö ilo haj ni dinäs o drom le poporosqo.

Älä animalä nasfajles

9 Atunc o RAJ phendäs le Mojsäsqe: — Za k-o faraono haj phen lesqe: «Kadä del дума o RAJ, o Del le evreenqo: ‘De o drom mirä poporosqo, kašte sluzil manqe!’ ² Dar tu ni des lesqo drom, haj maj ñnkäres les. ³ Haj ita, si te dikhes o vast le RAJesqo sar va anela äk nasfalimos but pharo pä ke animalä poa kimpö: p-äl grast, p-äl xära, p-äl kämile, p-äl guruva, p-äl brakhä haj p-äl buznä. ⁴ Dar o RAJ ni va kerela le animalenqe le Israelosqe sar le animalenqe le ezipteenqe, kadä kä naj te merel nič äk animalo kaθar älä israelicä. ⁵ O RAJ phendäs kana: Texara o RAJ si te kerel kadaj buki anθ-o them.»

⁶ Haj o RAJ kerdäs kadä anθä le dujenqo ges. Saorä animalä le ezipteenqe mules, dar anθa-l animalä le israelicenqe ni mules nič jekh. ⁷ O faraono dinäs drom manus te dikhel so kerdinäjlos: haj ita kä nič jekh anθa-l animalä le Israelosqe ni mulos. Dar o ilo le faraonosqo zurajlos, haj ni dinäs o drom le poporosqo.

Älä bube p-äl manus

⁸ O RAJ phendäs le Mojsäsqe haj le Aronosqe:

— Len prafo anθ-äl burnika anθa-k kuptori, haj o Mojsä te čhudel les karing o čeri, angla o faraono.

⁹ Ov si te pharadöl sar prafo pä saoro Them le Eziptosqo, haj si te kerdöl bube haj bäšic kaj pakön p-äl manus haj p-äl animalä kaj si paša o kher anθä saoro Them le Eziptosqo.

¹⁰ On liles prafo anθa o kuptori haj geles angla o faraono, o Mojsä čhudä les karing o čeri, haj kerdilos bube haj bäšic kaj pakönas p-äl manus haj p-äl animalä kaj si paša o kher. ¹¹ Älä vräzitorä ni daštisajles te sikadön angla o Mojsä anθa-i kauza le bubenqi, kä älä bube sas p-äl vräzitorä, sar pä saorä ezipteä. ¹² Dar o RAJ kerdäs sar bar o ilo le faraonosqo, haj ni ašundäs kaθar o Mojsä haj kaθar o Aron, sar phendäsas o RAJ le Mojsäsqe.

O brišind baräça

¹³ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— Ušti detexara anθa-i rät haj za angla o faraono! Phen lesqe: «Kadä del дума o RAJ, o Del le

evreenqo: ‘De o drom mirä poporosqo kašte sluzin manqe! ¹⁴ Pentrukä akanak si te dav drom saorä nasulimata mirä pä kö säro, pä ke sluzitorä haj pä kö poporo, kašte zanes kä koniva naj sar manthe pä saori phuv. ¹⁵ Zi akanak te ñntinzosardemas muro vast haj te demas tut dab phare nasfalimaça, tut haj ke poporos, sas te aves khoslo pa-i phuv. ¹⁶ Dar muklem tut te maj trais, numa kašte sikavav tuqe muro zuralimos, haj äl manus te den duma anða muro anav pä saori phuv. ¹⁷ Haj tu sa maj vazdes tut kontra mirä poporosqi: ni des lesqo drom. ¹⁸ Ita, texara, k-o çaso kadava si te dav brišind baräça but, sar ni maj sas anθ-o Ezipto de kana si zi ages. ¹⁹ Kadä kä akanak de drom manus te kiden äl animalä haj sä so si tut p-o kimpö, çhu len k-o adäpostö! O bar si te del pä saorä manus haj saorä animalä kaj va açhona p-o kimpö haj naj andine khere, haj si te aven mudarde.’ »

²⁰ Kodola anða-l sluzitorä le faraonosqe kaj darajles anða sosθe phendäs o RAJ, kides anθ-äl khera pe roben haj pe animalen. ²¹ Dar kola kaj ni çhutes k-o ilo o kuvinto le RAJesqo mukles pe roben haj pe animalen p-o kimpö.

²² O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— Vazde kö vast karing o çeri, kašte del o bar anða saoro Them le Eziptosqo, p-äl manus, p-äl animalä kheresqe haj pä sä so baröl p-o kimpö anθ-o Them le Eziptosqo!

²³ Kana o Mojsä vazdäs pi rovli karing o çeri, o RAJ dinäs drom bubuimata haj bar, haj strafälas zi ke phuv. O RAJ kerdäs te marel bar pä saoro Them le Eziptosqo. ²⁴ Marelas o bar haj strafälas anθ-o maškar le baräsqo. O bar sas kadä dä nasul kä ni maj mardäsas bar sar kadava anða saoro Them le Eziptosqo de kana si ov. ²⁵ O bar mardäs sä so sas p-o kimpö anða saoro Them le Eziptosqo, kaθar äl manus zi k-äl animalä kheresqe. O bar maj mardäs sä so barölas p-o kimpö haj phagläs saorä dafä poa kimpö. ²⁶ Numa anθ-o cinuto Gošen, kaj trainas äl israelicä, ni mardäs o bar.

²⁷ O faraono dinäs drom te del muj le Mojsäs haj le Aronos haj phendä lenqe:

— De data kadaja kerdem bezex. Le RAJes si les çacimos, me haj muro poporo säm došale. ²⁸ Rugin tumen le RAJesqe, kä säm çajle kaθar äl bubuimata bare haj baräsθar, haj si te dav tumaro drom, haj ni maj träbul te bešen.

²⁹ O Mojsä phendä lesqe:

— Kana ñnkläva anða o foro, si te vazdav äl vast karing o RAJ. Äl bubuimata si te oprin pes haj naj te maj marel o bar, kašte zanes kä le RAJesqi si e phuv!

³⁰ Dar tu haj ke sluzitorä, zanav kä sa ni daran kaθar o RAJ o Del.

³¹ O ino haj o orzo sas rimome, pentrukä le orzosqe dinäsas o spiko, haj o ino sas anθ-e lulugi. ³² Dar kola äl duj sojuri le givesqe ni rimosajles, kä barön maj palal.

³³ O Mojsä telärdäs kaθar o faraono haj ñnklisto avri anða o foro. Kana vazdäs pe vast karing o RAJ, äl bubuimata haj o bar oprisajles, haj ni maj dinäs brišind p-e phuv. ³⁴ Kana o faraono dikhläs kä o brišind, o bar haj äl bubuimata oprisajles, sa gelos angle le bezexäça haj zurärdäs pö ilo, ov haj lesqe sluzitorä. ³⁵ O ilo le faraonosqo sas sar bar haj ni dinäs o drom le israelicenqo, pala sar sas dino drom o Mojsä kaθar o RAJ te phenel.

Äl läkustja

10 O RAJ phendäs le Mojsäsqe: — 3a k-o faraono, kä zurärdem lesqo ilo haj i lesqe sluzitorenqo, kašte sikavav äl semnä kadala anða lenqo maškar, ² haj kašte phenes ke çhavenqe haj le çhavenqe ke çhavenqe sar kerdem le ezipteën te asan aver lenθar haj so semnä kerdem anða lenqo maškar, haj kašte prinzanen tume kä me sem o RAJ.

³ O Mojsä haj o Aron geles k-o faraono haj phende lesqe:

— Kadä del duma o RAJ, o Del le evreenqo: «Zi kana ni bangös angla manthe? De o drom mirä poporosqo kašte sluzin manqe! ⁴ Anθ-o than kadava sa ni des o drom mirä poporosqo, kadä kä texara si te dav drom läkuste pä saorä them kiro. ⁵ Si te uçharen o muj le phuäqo, ta na maj daštil te dikhöle e phuv, va xana so maj açholas pala o bar, haj va xana saorä dafä kaj barön pä tumare kimpuri. ⁶ Va pherena ke khera, äl khera saorä sluzitorenqe kire haj äl khera saorä ezipteënqe. Ke dada haj äl dada ke dadenqe ni dikhles kadä dajci dä kana sas on p-e phuv zi anθ-o ges dä ages.»

O Mojsä boldinälös haj ñnklisto kaθar o faraono.

⁷ Äl sluzitorä le faraonosqe phende lesqe:

— Zi kana o khançivalo kadava si te avel äk pakostä anða amenθe? De o drom le muršänqo te sluzin le RAJesqe, lenqe Devlesqe! Sa ni dikhes kä xasajlos o Ezipto?

⁸ Kadä kä andines palpale le Mojsäs haj le Aronos k-o faraono. Ov phendä lenqe:

— 3an haj sluzin le RAJesqe, tumare Devlesqe! Dar kon haj kaça va zana?

⁹ O Mojsä dinäs anglal:

— Si te zas amare tärnença haj amare phurença. Si te zas amare čhavença haj amare čheñça, amare brakhñça, amare buznñça haj amare guruvença, kä si amen äk särbätoarja anθ-e činstja le RAJesqi.

¹⁰ O faraono phendä lenqe:

— O RAJ si čäces tumença kana va dava tumaro drom, tumen anθ-äk than tumare čhavença! Dikhen kä si nasul so si tumen dä gĩnd te keren! ¹¹ Na, na! Zan tume, ä! murš, haj služin le RAJesqe, kä numa kadaja manglen!

Haj sas dine avri kaθar o faraono.

¹² O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— Vazde kō vast p-o them le Eziptosqo kašte aven ä! läkuste p-o them, kašte xan saoro zelenimos le phuäqo, sä so muklās o bar.

¹³ O Mojsä vazdäs pi rovli p-o Them le Eziptosqo, haj o RAJ kerelas te phurdel äk braval p-o them kaθar ĩnklel o kham, saoro ges haj saorĩ rät kodoja. Detexara, e braval kaθar ĩnklel o kham anelas ä! läkustja. ¹⁴ Haj aviles pä saoro Them le Eziptosqo, äk rojo baro, haj lačhardile anθä saorä riga le Eziptosqe. Ni ma sas haj naj te maj avel kadä äk rojo läkustenqo. ¹⁵ Učhardes o muj saorä phuäqo, haj kalärdesas les. Xales saoro zelenimos pa-i phuv haj saoro rodo pomenqo, sä so ačhilos kaθar o bar. Ni maj ačhilos khanč zeleno anθ-äl dafä, nič anθa o zelenimos poa kĩmpo, anθä saoro Them le Eziptosqo. ¹⁶ O faraono dinä muj sigo le Mojsäs haj le Aronos haj phendäs:

— Kerdem bezex kontra le RAJesqi, tumare Devlesqi haj kontra tumari. ¹⁷ Dar rugiv tut te jertis muro bezex numa e data kadaja! Rugin le RAJes, tumare Devles numa te lel manθar kadav mulimos!

¹⁸ O Mojsä ĩnklistos kaθar o faraono haj rugisajlos le RAJesqe. ¹⁹ Haj o RAJ kerdäs te phurdel äk braval but zurali kaθar o perimos le khamesqo, kaj liläs ä! läkustja haj čhudä len anθ-o Baro Paj le Trestenqo. Ni maj ačhilis nič äk läkusta pä saoro Them le Eziptosqi. ²⁰ Dar o RAJ kerdäs sar bar o ilo le faraonosqo, haj ni dinäs o drom le israelicenqo.

O ĩntunjariko

²¹ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— Vazde kō vast karing o čeri kašte avel ĩntunjariko p-o Them le Eziptosqo, kadä dä ĩntunjariko te daštil pes te pipäis les!

²² O Mojsä vazdäs pō vast karing o čeri, haj sas ĩntunjariko pĩlka anθä saoro Them le Eziptosqo, timpo trine gesenqo. ²³ Nič ni dikhenas pes jekh avreça, haj koniva ni telärdäs anθa pō kher timpo trine

gesenqo. Dar anθ-äl thana kaj bešenas saorä israeličä, sas ges. ²⁴ O faraono dinäs muj le Mojsäs haj phendäs:

— Zan haj služin le RAJesqe! Numa tumare brakhä, ä! buznä haj ä! guruva ta ačhon anθ-o them! Tumare čhave va daština te zan i on anθ-äk than tumença.

²⁵ O Mojsä pušlā les:

— Si te des amen tu animalä anθa-l zertfe te keras sinia sfinto? Haj i anθa o phabarimos dä sä, kašte anas len le RAJesqe, amare Devlesqe? ²⁶ Haj i amare animalä träbul te zan amença haj ta na ačhol nič jekh anθa lenθe. Haj zi kana aresasa othe, nič ame ni zanas savença si te služis le RAJesqe, kä anθa lenθe va laça kašte služis le RAJesqe, amare Devlesqe.

²⁷ Dar o RAJ kerdäs sar bar o ilo le faraonosqo, haj ni kamnos te del lenqo drom. ²⁸ O faraono phendäs le Mojsäsqe:

— Telär manθar! Ta na maj dikhav tut, kä kana maj dikhava tut, si te meres!

²⁹ O Mojsä dinäs anglal:

— Sar kames tu. Naj te maj dikhav tut.

11 O RAJ phendäsas maj anglal le Mojsäsqe:

— Va anava ĩnkä äk urza p-o faraono haj p-o Ezipto. Pala kodoja va dela tumaro drom koθar. Dar kana va dela tumaro drom, kjar si te gonil tumen dä sä koθar. ² De дума le poporoça, ka fiosavo manuš te mangel kaθar pō večino haj fiosavi zuvli kaθar pi večina bukä ruposqe haj sumnakasqe!

³ O RAJ dinäs le poporos mištimos anglal ezipteä. I o Mojsä sas dikhlo but baro anθ-o Them le Eziptosqo, anglal služitorä le faraonosqe haj angla o poporo.

⁴ O Mojsä maj phendäs le faraonosqe:

— Kadä del дума o RAJ: «Kam k-o maškar le reakjaqo si te nakhav anθa o Ezipto, ⁵ haj saorä kerde anglal anθa o Them le Eziptosqo va merena, kaθar o kerdo anglal le faraonosqo, kaj bešel p-o skau-no lesqe thagarimasqo, haj i sä angluno kerdo le roabaqo kaj bešel k-o bar le asavesqo, haj i sä kerde anglal le animalenqe paša o kher. ⁶ Anθä saoro Them le Eziptosqo si te avel bare cipimata, kadä sar ni maj sas haj naj te maj avel. ⁷ Dar kä saorä israeličä, kaθar ä! manuš zi k-äl animalä paša o kher, nič äk zukel ni va bašäla, kašte zanen kä o RAJ ni kerel le Israelosqe sar kerel le Eziptosqe.» ⁸ Atunča saorä služitorä kire si te aven manθe, si te bangön angla manθe, haj va phenena: «Telär, tu haj saoro poporo kaj zal pala tuθe!» Pala kodoja va telärava.

Haj o Mojsä ĩnklisto kaθar o faraono, pherdo xoli.

⁹ O RAJ phendäsas le Mojsäsqe:

— O faraono naj te ašunel tumenθar, ka mirä minuni te aven but anθ-o Them le Eziptosqo.

¹⁰ O Mojsä haj o Aron kerdes saorä minuni kada-la angla o faraono. Dar o RAJ kerdäs sar bar o ilo le faraonosqo, haj ov ni dinäs o drom le israelicenqo anθa lesqo them.

Äl israelicä telären anθa o Ezipto

(O ĩnklistimos 12:1–13:16)

O RAJ phendäs le Mojsäsqe haj le Aronosqe so te keren ke Patragi

12 O RAJ phendäs le Mojsäsqe haj le Aronosqe anθ-o Them le Eziptosqo:

— ² O čhon kadava si te avel anθa tumenθe o čhon o angluno, o angluno čhon anθa o bärš si te avel anθa tumenθe. ³ Phenen saorä poporosqe le Israelosqo: «Anθä le dešenqo ges anθa o čhon kadava, fiosavo manuś te lel äk mielo sau äk jedo anθa pi famelia, äk mielo anθa fiosavo kher! ⁴ Kana si prea cira anθ-o kher anθa-k mielo, te lel les pe većinoça o maj pašardo, pala o numäro le manuśänqo! Dikhen kabor daštil te xal fiosavo anθa o mielo kodova! ⁵ Te len anθa tumenθe äk mielo sau äk jedo, te avel lačo, te avel anθa-i rig muršani haj äk bäršäsqo! ⁶ ĩnkären les zi anθ-o ges le dešüstarenqo o čhon kadava, haj saorä manuś anθa o Israel te čhinen les kana perel o kham! ⁷ Te len anθa lesqo rat haj te makhen äl duj stilpi le udaresqe haj o prago opral le kheresqo kaj va xana les! ⁸ O mas te xan les anθ-e rät kodoja, peko p-e jag, haj te xan les marneça bi dospime haj zelenimatença kerke. ⁹ Na xan les bi peko sau kirado anθä pajesθe, numa peko ke jag ĩntrego: le šareça, le pĳrnença haj le märuntajença! ¹⁰ Na muken khañc anθa lesθe zi detexara! So va ačhola anθa lesθe pä detexara, phabaren les anθ-e jag! ¹¹ Kana xan les, te aven gata huräde te telären, äl pogimata anθ-äl pĳrne haj e rovli anθ-o vast, haj xan les sigo: Si e Patragi le RAJesqi!

¹² Anθ-e rät kodoja va nakhava anθa o Them le Eziptosqo haj va dava dab saorä anglune kerde anθ-o Them le Eziptosqo, kaθar äl manuś zi k-äl animalä pašä o kher. Va kerava kris kontra saorä devlenqi le Eziptosqe: me sem o RAJ. ¹³ O rat si te avel o semno p-äl khera kaj sen. Va dikhava o rat haj si te nakhav pašä tumenθe, kadä kä naj te kerdöl tumenqe nić äk rimomos, kana va dava dab o Them le Eziptosqo.

E särbätoarja le azimenqi

¹⁴ Ta na bistren o ges kadava, särbätorin les anθ-e činstja le RAJesqi! Te avel äk kris veśniko kašte särbätorin lan anθa-k njamo anθä aver njamo! ¹⁵ Timpo jefta gesenqo träbul te xan marno bi dospime. Anθ-o ges o angluno träbul te čhuden e droźdia anθa tumare khera, kä orkon va xala marno dospime anθä kodola jefta gesa, te avel durärdo anθa o maškar le Israelosqe! ¹⁶ Anθ-o ges o angluno kiden tumen haj te avel tumen äk särbätoarja sfinto, haj i anθä le jeftanqo ges kiden tumen haj te avel tumen äk särbätoarja sfinto. Anθ-äl gesa kodola na keren nić äk buki, numa te keren xamos fiosavesqe!

¹⁷ ĩnkären e särbätoarja le azimenqi, kä anθ-o ges kodova ĩnkaladem tumare ošti anθa o Them le Eziptosqo! ĩnkären o ges kodova sar äk kris veśniko anθa-k njamo anθä aver njamo! ¹⁸ Anθ-o čhon o angluno, anθä le dešüstarenqo ges le čhonesqo, e rät, xan marno bi dospime, zi anθ-e rät le gesesqi bištajekh le čhonesqo! ¹⁹ Timpo jefta gesenqo ta na arakhadöl droźdia anθä tumare khera, kä orkon va xala marno dospime te avel durärdo anθa o maškar le poporosqo le Israelosqo, kä si sträiino, kä si israelito. ²⁰ Na xan khañc dospime! Orkaj bešena, xan marno bi dospime!»

E Patragi

²¹ O Mojsä dinä muj saorä phuren le Israelosqe haj phendä lenqe:

— Žan te len äk mielo sau äk jedo anθa tumare fameli, haj čhinen les anθa-i Patragi! ²² Len äk legätura isoposqi, kingären lan anθ-o rat anθa o kastrono haj makhen o prago opral haj äl duj stilpi le udaresqe le rateça anθa o vaso! Koniva anθa tumenθe ta na ĩnklel anθa o kher zi detexara! ²³ O RAJ va nakhela kašte del dab o Ezipto, haj kana va dikhela o rat p-o prago opral haj p-äl duj stilpi le udaresqe, va nakhela pašä o udar haj ni mukel koles kaj mudarel te zal anθä tumare khera kašte del tumen dab.

²⁴ ĩnkären e buki kadaja sar äk krisimos anθa tuθe haj anθa ke čhave veśniko! ²⁵ Kana va ĩntrina anθ-o them savo va dela les tumenqe o RAJ, sar phendäs, ĩnkären kadav obićej! ²⁶ Haj kana va pučhena tumen tumare čhave: «So si o obićej kadava anθa tumenθe?» ²⁷ Den len anglal: «Si e žertfa te keras e sfinto sinia le Patragäqi anθ-e činstja le RAJesqi, pentrukä nakhlos pašä äl khera le israelicenqe anθ-o Ezipto, kana dinäs dab o Ezipto, haj xastradäs amare khera.»

O poporo dine koća haj ñnkinosajlos. ²⁸ Āl israelicǎ telǎrdes haj kerdes kadǎ sar phendǎsas o RAJ le Mojsǎsge haj le Aronosge.

²⁹ K-o mařkar le reakjaqo, o RAJ dinǎs dab saorǎn kerde anglal anθa o Them le Eziptosqo, kaθar o angluno kerdo le faraonosqo, savo bešel p-o skauno le thagaresqo, zi k-o angluno kerdo kolesqo kaj si phandado, haj sǎ kerde anglal le animalenqe paša o kher. ³⁰ O faraono uštulos e rǎt, ov haj saorǎ sluźitorǎ lesqe, haj saorǎ ezipteǎ, haj sas bare cipimata anθ-o Ezipto, kǎ ni sas kher ta na avel āk mulo. ³¹ Anθ-e rǎt kodoja o faraono dinǎs muj le Mojsǎs haj le Aronos haj phendǎ lenqe:

— Ušten, ñnklen anθa o mařkar mǐrǎ poporosqo, tume haj Āl israelicǎ! Ɔan te sluźin le RAJesqe, sar phenden! ³² Len i tumare brakhǎn, tumare buznǎn haj tumare guruven, sar phenden! Ɔan haj binekuvintin man i man!

³³ Āl ezipteǎ zorinas le poporos te telǎren sigo anθa o them, kǎ phenenas: „Sǎ si te meras!” ³⁴ O poporo lilǎs o aluato anglal zi kaj te ćhul droźdia anθǎ lesθe. Ućhardes pe bǎlǎi anθ-Āl hajne haj ćhute len p-Āl dume. ³⁵ Āl israelicǎ kerdesas so phendǎsas o Mojsǎ haj manglesas le ezipteñqe bukǎ ruposqe haj sumnakasqe haj coale. ³⁶ O RAJ kerdǎsas ka Āl ezipteǎ te dikhen mišto le poporos, haj dine len so mangles. Kadǎ kǎ nangǎrdes le ezipteñ.

Āl israelicǎ telǎren anθa o Ezipto

³⁷ Āl israelicǎ telǎrdes anθa o Ramses karing o Sukot. Sas paša šov šǎla mi murš kaj Ɔanas telal, bi le ćhavenqo haj le rromnǎnqo. ³⁸ But manus anθa aver naci geles lenća, haj brakhǎ, buznǎ haj guruva, but maj but animalǎ. ³⁹ Anθa o aluato, kaj lilesas les anθa o Ezipto, pekles marno bi dospime, kǎ ñnkǎ ni dospisajlosas, kǎ sas gonime kaθar Āl ezipteǎ. Ni daštisajles te maj bešen, nić xamos ni kerdes anθa pesθe. ⁴⁰ Āl israelicǎ bešles anθ-o Ezipto štar šǎla haj trǎnda bǎrs. ⁴¹ Kana kerdiles štar šǎla haj trǎnda bǎrs, anθ-o ges kodova, saorǎ ošti le RAJesqe ñnkliste anθa o Them le Eziptosqo. ⁴² E rǎt kodoja le RAJes sas les griža lenθar, kašte ñnkalel len anθa o Them le Eziptosqo, kadǎ kǎ e rǎt kodoja saorǎ israelicǎ trǎbul te avel len griža ta na soven anθ-e ćinstja le RAJesqi anθa-k njamo anθǎ aver njamo.

Maj but anθa-i Patragi

⁴³ O RAJ phendǎs le Mojsǎsge haj le Aronosge:

— Kadaja si e kris le Patragǎqi: Nić āk strǎiino ta na xal anθa laθe! ⁴⁴ Saorǎ robi kinde haj ćhinde tele

daštín te xan anθa laθe. ⁴⁵ Dar āk manus strǎiino kaj bešel āk ćira anθǎ kǔ them, sau āk manus strǎiino kaj kerel tumenqe buki, ta na xal. ⁴⁶ Haj te xal pes andrǎ anθ-Āl khera, ta na le dǎlok mas avri anθa-l khera! Ta na ñnkǎren nić āk kokalo! ⁴⁷ Saoro poporo le Israelosqo te ñnkǎren e Patragi! ⁴⁸ Kana āk strǎiino, kaj bešel tuθe, va kamela te kerel e Patragi le RAJesqi, orso murš anθǎ lesqi famelia trǎbul ćhindo tele. Pala kodoja va daštila te kerel lan, haj si te avel sar āk manus kerdo anθ-o them. Dar nić āk bi ćhindo tele ta na xal anθa laθe! ⁴⁹ Sa kadav sikaimos si te avel anθa o bǎštinaš haj i anθa o strǎiino savo va bešela anθǎ tumaro mařkar!

⁵⁰ Saorǎ israelicǎ kerdes sar phendǎsas o RAJ le Mojsǎsge haj le Aronosge. ⁵¹ Haj kjar anθ-o ges kodova, o RAJ ñnkaldǎs anθa o Them le Eziptosqo le israelicen, pala lenqe ošti.

Sar te ñnkǎren gogi o poporo le evreenqo anθa sosθe kerdǎs o RAJ

13 O RAJ phendǎs le Mojsǎsge:
— ² Sfincosar manqe orsavo kerdo anglal. Orsavo ćhavo angluno anθa-l israelicǎ, kadikita anθa-l manus, kabor i anθa-l animalǎ paša o kher: si muro.

³ O Mojsǎ phendǎs le poporosqe:

— Na bistar o ges kadava, kana ñnklisten anθa o Ezipto, anθa o them le robiaqo! Kǎ vasteća zuralo ñnkaldǎ tumen o RAJ kaθar. Na xan khanć dospime! ⁴ Ānklen ages, anθ-o ćhon Abib! ⁵ Kana va ñngǎrela tut o RAJ anθ-o them le kanaanicenqo, le heticenqo, le emoricenqo, le hevicenqo haj le jebuścenqo, anθa savo xalǎs sovel ke dadenqe kǎ va dela la tuqe, o them kaj thabdel thud haj abgin, te ñnkǎres o obićej kadava anθ-o ćhon kadava! ⁶ Timpo jefta gesenqo te xas azimǎ, haj anθǎ le jeftanqo ges te avel tut āk sǎrbǎtoarja anθ-e ćinstja le RAJesqi! ⁷ Te xas azimǎ jefta ges! Ta na arakhadǔl tuθe khanć dospime! Nić droźdia ta na dikħol anθǎ saoro them kirol! ⁸ Anθ-o ges kodova te phenes ke ćhavesqe: «Kerav kadaja, anθa so kerdǎs o RAJ anθa manθe, kana ñnklistem anθa o Ezipto.» ⁹ Kadaj sǎrbǎtoarja te avel tuqe amintirja sar āk semno p-o vast haj sar āk semno kaj anel amintǎ p-o ćikat, kašte des дума anθa o sikaimos le RAJesqe anθǎ saorǎ ges, kǎ vasteća zuralo ñnkaldǎ tut o RAJ anθa o Ezipto. ¹⁰ Anθǎ kadala gesa te ñnkǎres kadaj porunka, anθǎ fiosavo bǎrs!

¹¹ Kana va ñngǎrela tut o RAJ anθ-o them le kanaanicenqo, sar xalǎs sovel tuqe haj ke dadenqe, haj kana va dela les tuqe, ¹² te ćhus rigaθe le RAJesqe fi-

osaves kerdo angluno haj fiosaves kerdo angluno ke animalenqe paša o kher. Āl murš si le RAJesqe. ¹³ Te pokines anθa kiro fiosaves angluno kerdo le xār-nāqo āk mieloça! Haj kana ni va pokinesa les, te phages lesqi kor! Te pokines anθa kiro fiosaves čhavo kerdo anglal anθa ke čhave! ¹⁴ Haj kana va pučhela tut kō čhavo dak data: «Sosθe keres kadaja?», te des les anglal: «Vasteça zuralo inkaladā amen o RAJ anθa o Ezipto, anθa o them le robāqo. ¹⁵ Kana o faraono sas šaralo haj ni dinās amaro drom, o RAJ mudardās saorā kerde anglune anθa o Them le Eziptosqo, kaθar āl kerde anglune le manušanqe zi k-āl kerde anglune le animalenqe paša o kher. Kodolasqe anav žertfa le RAJesqe fiosaves kerdo angluno dā rig muršani, dar pokinav anθa fiosavo čhavo kerdo anglal anθa mirā čhave.» ¹⁶ Kadaja va amintila tuqe, sar āk semno p-o vast sau p-o čikat, kā vasteça zuralo inkaladā amen o RAJ anθa o Ezipto.

O RAJ xastravel le evreen k-o Baro Paj le Trestēnqo

¹⁷ Pāçe o faraono dinās o drom le poporosqo, o Del ni ingārdās len p-o drom karing o them le filisteenqo, i kā sas maj xarno, kā o Del phendās:

— Daštilas te fal nasul le poporos kana dikhen rāz-boj, haj si te rin pes anθ-o Ezipto.

¹⁸ O Del ingārdās le poporos p-āk drom maj lungo, p-o drom kaj zal anθa-i mulani karing o Baro Paj le Trestēnqo. Āl israelicā inkliste gata te mardōn anθa o Them le Eziptosqo. ¹⁹ O Mojsā lilās āl kokalā le Josifosqe, kā o Josif čhutāsas le israelicen te xan sovel:

— Čačes va ažutila tumen o Del. Te len i mirā kokalā kaθar tumença!

²⁰ Telārdes anθa o Sukot haj bešles k-o Etamo anθ-e rig le mulānjaqi. ²¹ O RAJ zalas angla lenθe: o ges anθ-āk stīlpo norosqo, kašte sikavel lenqe o drom, haj e rāt anθ-āk stīlpo jagaqo, te del len lumina. Kadā daštisajles te zan o ges haj i e rāt. ²² O stīlpo le norosqo anθ-o timpo le gesesqo haj o stīlpo le jagaqo anθ-o timpo le reakjaqo ni durōlas angla o poporo.

14 O RAJ phendās le Mojsāsqe:

— ² Phen le israelicenqe te bolden pes haj te vazden pō korto angla o Pi-Hahiroto, maškar o Migdol haj o paj o baro, jekh angla avresθe le Baal-Cefon! Angla o than kadava te vazden tumare korturi, paša o baro paj. ³ O faraono va phenela anθa-l israelicā: «Xasajles anθ-o them, ni daštīn te telāren anθa-i kauza le mulānjaqi.» ⁴ Me si te kerav sar bar o ilo le faraonosqo, va zala pala lenθe te astarel len.

Me si te avav dikhlo opre anθa-i kauza so si te kerav le faraonoça haj saorī armata lesqi, haj āl ezipteā va zanena kā me sem o RAJ.

Āl israelicā kerde kadā. ⁵ Kana phendinjlos le thagaresqe le Eziptosqo kā o poporo našlos, o faraono haj lesqe služitorā boldinjles. Phendes:

— So kerdām! Muklām le Israelos te telāren haj ta na maj služin amenqe!

⁶ O faraonos čhutās le grasten kā pō urdon le rāz-bojesqo, haj lilās peça i pi armata. ⁷ Lilās šov šala urdona marimasqe alome haj saorā urdona marimasqe le Eziptosqe. Anθā fiosavo urdon sas oficerā. ⁸ O RAJ kerdās sar bar o ilo le faraonosqo, o thagar le Eziptosqo, haj ov gelos te astarel le israelicen. Āl israelicā inklistesas bi daraqo. ⁹ Āl ezipteā geles pala lenθe te astaren len, haj saorā urdona le faraonosqe, lesqe manuš p-āl grast haj lesqi armata aresle len othe k-o baro paj, kaj vazdesas pe korturi, paša o Pi-Hahiroto, jekh angla aver le Baal-Cefon.

¹⁰ Kana o faraono pašilos, āl israelicā vazdes pe jakha, haj dikhles kā āl ezipteā avenas pala lenθe. Darajles zurales haj dine muj le RAJes. ¹¹ Haj phendes le Mojsāsqe:

— Andān amen te meras anθ-e mulani, kā naj thana praxomasqe anθ-o Ezipto? Sosθar inkaladān amen anθa o Ezipto? ¹² Ni phenasas tuqe anθ-o Ezipto: «Muk amen te služis le ezipteēnqe?» Kā afi sas maj mišto te služis le ezipteēnqe dā sar te meras anθ-e mulani.

¹³ O Mojsā dinās anglal le poporos:

— Na daran, ažukāren, haj dikhen sar xastravel tumen o RAJ ages! Kāc kadal ezipteā, saven dikhen len ages, naj te maj dikhen len nić āk data. ¹⁴ O RAJ si te mardōl anθa tumenθe, tume ni trābul te keren khañć!

¹⁵ O RAJ phendās le Mojsāsqe:

— Sosθe des man muj? Phen le israelicenqe te telāren! ¹⁶ Tu vazde ki rovli, intinzosar kō vast karing o baro paj haj pharav les, ka āl israelicā te nakhen anθa lesqo maškar pā šukimasθe! ¹⁷ Haj me si te kerav sar bar o ilo le ezipteēnqo, kašte zan pala lenθe. Si te avav dikhlo opre anθa so si te kerav le faraonosqe, saorā armataqe lesqi, lesqe urdonenqe haj lesqe manušanqe pa-l grast. ¹⁸ Haj si te zanen āl ezipteā kā me sem o RAJ, kana si te avav dikhlo opre anθa-i kauza so va kerava le faraonosqe, lesqe urdonenqe haj lesqe manušanqe p-āl grast.

¹⁹ O Īnzero le Devlesqo, savo zalas angla e armata le Israelosqi, gelos pala lenθe, haj o stīlpo le norosqo savo zalas angla lenθe, bešlos pala lenθe. ²⁰ Ov gelos

mařkar e armata le Eziptosqi haj mařkar e armata le Israelosqi. O noro p-äk rig sas kalo, haj pä kojaver luminilas e řät. Haj saori řät äl duj tabere ni pařiles jekh avrjaŕe.²¹ O Mojsä ĩntinzosardäs pŕ vast karing o baro paj, haj o RAJ phurdäs p-o baro paj saori řät äk bravaläça zurali kaŕar ĩnklel o kham, řukärdäs o baro paj, haj o paj deskäjlos anŕä duj.²² Äl israelicä nakhles mařkar o baro paj p-e phuv řuki, haj o paj beřelas sar äk zido ke ćaci haj ke stingo lenqi.²³ Äl ezipteä zanas pala lenŕe te astaren len, haj sa-orä grast le faraonosqe, äl urdona haj äl manuř p-äl grast ćhute pes pala lenŕe anŕ-o mařkar le bare pajesqo.²⁴ De texara anŕa-i řät o RAJ, anŕa o stılpo le jagaqo haj le norosqo, dikhläs karing e armata le ezipteñqi haj xasajles daraŕar.²⁵ Phangläs äl roci le urdonenqe haj pharardäs lenqo zamos. Äl ezipteä phendes:

– Hajda te nařas kaŕar o Israel, kä o RAJ mardŕl anŕa lenŕe kontra le ezipteñqi.

²⁶ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

– ĩntinzosar kŕ vast karing o baro paj, ka äl paja te bolden pes p-äl ezipteä, pä lenqe urdona haj pä lenqe manuř p-äl grast!

²⁷ O Mojsä ĩntinzosardäs pŕ vast karing o baro paj, haj kana ĩnklelas o kham, o baro paj boldinäjlos kä pŕ than. Äl ezipteä nařles kaŕar o paj, dar o RAJ ćhudäs le ezipteñ anŕ-o mařkar le bare pajesqo.²⁸ O paj boldinäjlos haj ućhardäs äl urdona haj le manuřan p-äl grast, saori armata le faraonosqi, kola kaj ćhutesas pes anŕ-o baro paj pala-l israelicä. Nić jekh ni xastrajlos.²⁹ Dar äl israelicä nakhlesas p-e phujaŕe řuki anŕa o mařkar le bare pajesqo, haj o paj beřelas sar äk zido anŕ-äk rig haj anŕä aver rig.³⁰ Anŕ-o ges kodova o RAJ xastradäs le Israelos anŕa o vast le ezipteñqo, haj o Israel dikhläs p-e rig le bare pajesqi le ezipteñ mule.³¹ Kana o Israel dikhläs o baro zuralimos le RAJesqo kerdo kontra le ezipteñqi, o poporo darajlos kaŕar o RAJ haj pakäjes anŕ-o RAJ haj anŕä lesqo služitori, o Mojsä.

E gili le Mojsäsqi

15 Atunc o Mojsä haj äl israelicä gilabades le RAJesqe e gili kaja.

„Si te gilabav le RAJesqe,

kä ov si o maj baro

– ćhudäs anŕ-o baro paj le grastes haj koles poa grast.

² O RAJ del man zuralimos, gilabav anŕa lesqi kauza.

Ov xastradä man.

Ov si muro Del,

si te läudiv les.

Ov si o Del mirä dadesqo,

si te phenav kabor dä baro si ov.

³ O RAJ si äk luptätori,

lesqo anav si o RAJ.

⁴ Ćhudäs anŕ-o baro paj

äl urdona le faraonosqe haj lesqe armata.

Äl oficerä le faraonosqe äl alome

tasiles anŕ-o Baro Paj le Trestenqo.

⁵ Ućhardä len o paj adınko,

haj mukle pes k-o fundo le bare pajesqo

sar äk bar.

⁶ Kŕ vast o ćacı, RAJA,

si nemajdikhlo de zuralo,

kŕ vast o ćacı, RAJA,

ĩnkħarel le duřmaen.

⁷ Ke barimaça perajes ke phuv

kolen kaj uřten ki kontra.

Des drom ki xoli,

haj phabarel len sar suluma.

⁸ Kana kŕ nakh phurdäs,

o paj kidinäjlos anŕ-äk than,

haj äl valuri vazdinäjles sar äk zido,

haj o paj adınko zurajlos

anŕ-o mařkar le bare pajesqo.

⁹ O duřmano phenelas:

«Si te zav pala lenŕe,

haj si te aresav len,

va xulavava so lilem lenŕar.

Si te lav sä so kamav,

va ĩnkavava e sabia

haj va mudarava len mirä vasteça!»

¹⁰ Tu phurdän, haj o baro paj ućhardä len;

sar o plumbo, geles k-o fundo

anŕ-o paj o zuralo.

¹¹ Kon si sar tuŕe mařkar äl devla, RAJA?

Kon si sar tuŕe?

Mirin pes kaŕar ki sfincenia!

Daran tuŕar haj slävin tut!

Keres minuni!

¹² ĩntinzosardän kŕ vast o ćacı,

haj ĩngicisardä len e phuv.

¹³ Ke bare milaça kaj ni maj termenil pes

si te phiraves le poporos

anŕa savo pokindän,

haj ke zuralimaça si te ĩngäres len

karing kŕ sfinto than.

¹⁴ Äl poporä si te ařunen kadaj buki

haj si te daran,

- bari dar va lela le manuśän
kaj beśen anθ-e Filisteä.
- ¹⁵ Atunća si te daran äl fameli le Edomosqe,
haj äl zurale manuś le Moabosqe
va izdrana traśaθar.
Saorä manuś kaj beśen anθ-o Kanaan
si te lel len sfirśala.
- ¹⁶ Si te lel len äk bari dar izdramaça.
Kä kō vast si baro,
si te beśen p-äk than, sar äk bar,
zi kana va nakhela kō poporo, RAJA!
zi kana va nakhela kō poporo
saves pokindän les.
- ¹⁷ Tu si te anes len haj va čhusa len
p-o plaj kaj alosardän les,
anθ-o than kaj kerdän les
tuqe te beśes, RAJA,
k-o than o sfinto
savo ke vast kerde les, Raila!
- ¹⁸ O RAJ va avela thagar veśniko.”
¹⁹ Kä äl grast le faraonosqe, lesqe urdona, haj lesqe
manuś p-äl grast geles anθ-o baro paj haj o RAJ an-
däs pä lenθe äl paja le bare pajesqe. Dar äl israe-
licä phirdes pä phujaθe śuki anθ-o maśkar le bare
pajesqe.
²⁰ E Maria e prooroćica, e phej le Aronosqi, liläs
anθ-o vast äk timpano, haj saorä zuvlä geles pa-
la laθe timpanenća khelindos. ²¹ E Maria gilabadä
lenqe:
„Gilaben le RAJesqe,
kä si but baro,
– čhudäs anθ-o baro paj le grastes
haj koles poa grast!”

O zamos k-o Sinaja

(15:22–18:27)

O paj kerko ke Mara

- ²² O Mojsä phendä le Israelosqe te telären kaθar o
Baro Paj le Trestënqo. Aresles anθ-e Mulani Śur,
haj pala trin ges zamasqe anθ-e mulani, ni arakhles
paj. ²³ Aresles ke Mara, dar ni daśtisajles te pen paj
anθa-i Mara, kä sas kerki. Kodolasqe o than kodova
čhute lesqo anav Mara. ²⁴ O poporo ruja pes kontra
le Mojsäsqi:
– So te päs?
²⁵ O Mojsä dinä muj k-o RAJ, haj o RAJ sikadä lesqe
äk kaśt. Čhudä les anθ-o paj, haj o paj kerdilos laćho.

Othe dinäs o RAJ krisimata le poporos sar te train,
haj othe čhutä len ke proba, ²⁶ haj phendäs:
– Kana va aśunena miśto kaθar o glaso le RAJesqo,
ke Devlesqo, kana va kerena so si miśto angla lesθe,
kana va lena śama kaθar lesqe porunc haj kana va
ñnkäresa saorä krisimata lesqe, naj te dav tut dab
nić äk boalaça savjaça dinem dab le eziptejen; kä me
sem o RAJ kaj sastärel tut.

²⁷ Aresles k-o Elim, kaj sas deśuduj xainga pajesqe
haj jeftadeśa palmieri. Beśles othe paśa o paj.

O marno anθa o ćeri

16 Saorä manuś le israelicenqe telärdes anθa o
Elim. Aresles anθ-e Mulani Sin, kaj si maśkar
o Elim haj o Sinaj, anθ-o ges le deśupanzenqo le
dujenqo čhon, päće ñnklistes anθa o Them le Ezipt-
osqo. ² Haj saorä manuś le israelicenqe ruje pes
kontra le Mojsäsqi haj le Aronosqi anθ-e mulani. ³ Äl
israelicä phende lenqe:

– Afi sas maj miśto te mulämas anθa o vast le
RAJesqo anθ-o Them le Eziptosqo, kana beśasas paśa
amare phirä le masäça, kana xasas marno da ćajlo-
sas! Kä anden amen anθä kadaj mulani kašte muda-
ren saorä manuśän kadalen bokhaθar!

⁴ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

– Dikhen kä si te kerav te del tumenqe marno sar
brišind te avel tume xamos anθa o ćeri. Te ñnklel o
poporo avri haj te kiden kabor träbul len anθa fi-
osavo ges, kašte čhav len ke proba: te dikhav kana
va phirena pala muro sikaimos sau ni. ⁵ Anθä le śo-
venqo ges träbul te pregätin so andine khere, haj
träbul te avel duvar maj but dä sar kiden anθä ko-
laver gesa.

⁶ O Mojsä haj o Aron phendes saorä israelicenqe:

– Reakjaqo va zanena kä o RAJ si kodova savo
ñnkaladä tumen anθa o Them le Eziptosqo. ⁷ Haj de-
texara va dikhena e slava le RAJesqi, kä aśundäs
tumare rovimata kontra lesqi. So śäm ame, kašte ro-
ven tumen amari kontra?

⁸ O Mojsä phendäs:

– Reakjaqo, kana o RAJ va dela tumen mas te xan,
haj detexara marno te ćajlon, kä o RAJ aśundäs tu-
mare rovimata kontra lesqi... Dar so śäm ame? Ni
rujen tumen kontra amari, haj kontra le RAJesqi!

⁹ O Mojsä phendäs le Aronosqe:

– Phen saorä manuśänqe le israelicenqe: «Paśon
angla o RAJ, kä aśundäs tumare rovimata!»

¹⁰ Haj anθ-o timpo so delas дума o Aron saorä ma-
nuśänqe le israelicenqe, dikhles karing e mulani, haj
ita kä e slava le RAJesqi sikadilis anθ-o noro.

¹¹ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— ¹² Aśundem sar roven pes äl israelicä. Phen lenqe: «Kana perel o kham, si te xan mas, haj detexara va ćajlona marno; haj va zanena kä me sem o RAJ, me sem tumaro Del.»

¹³ Päće pelos o kham aviles but prepelice haj ućhardes e tabära, haj detexara pelos äk strato rouaqo anθ-o źuro le tabäraqo. ¹⁴ Kana liläsas pes e roua, dikh, p-e phuv sas dajći xurdo sar fulz, xurdo sar bar briśindesqo p-e phuv. ¹⁵ Äl israelicä dikhles laθe haj phendes jekh avresqe: „So si kadaja?” Kä ni zanenas so si. O Mojsä phendä lenqe:

— Kadaja si o marno kaj del les tumenqe o RAJ te xan les. ¹⁶ Ita so poruncisardäs o RAJ: «Fiosavo anθa tumenθe te kidel kabor träbul les, äk omero* manušäsθar, anθa fiosavo anθa lesqo korto.»

¹⁷ Äl israelicä kerdes kadä, haj kides aver maj but, aver maj ćira. ¹⁸ Xulavenas les le omeroća: kon kidäsas maj but, nas les khanć opral, haj kon kidäsas maj ćira, ni ñngärelas lipsa khanćesqi. Kidenas kabor träbulas fiosaves. ¹⁹ O Mojsä phendä lenqe:

— Koniva ta na mukel anθa lesθe zi detexara!

²⁰ Dar ni aśundes kaθar o Mojsä, haj aver mukles dajći anθa lesθe zi detexara. Dar pherdilos kerme haj khandinäjlos. O Mojsä xoläjlos pä lenθe. ²¹ Kadä kä anθä saorä detexara, fiosavo kidenas kabor träbulas les. Kana tatilis e vremä, bilalas.

O RAJ phendäs le israelicenqe te hodinin pes anθä le jeftanqo ges

²² Anθä le śovenqo ges kides duvar maj but marno, p-o duj omerä fiosavesθar. Saorä manuś bare le poporosqe aviles haj phendes le Mojsäsqe kadaj buki, ²³ haj ov phendä lenqe:

— Kadä poruncisardäs o RAJ. Texara si o Ges le Beśimasqo, o Sabato sfinto anθa o RAJ. Ages peken kabor kamen, kiraven kabor kamen, haj ñnkären tumenqe i pentru texara te xan sä so aćhilos!

²⁴ Mukle lan zi detexara, sar phendäsas o Mojsä, haj ni khandinäjlis haj ni kerdä kerme. ²⁵ O Mojsä phendäs:

— Xan les ages, kä ages si o Sabato ćhutino rigaθe anθa o RAJ, ages ni va arakhena les p-o kĭmpo. ²⁶ Timpo śove gesenqo kiden les, dar anθä le jeftanqo ges, savo si o Sabato, naj te avel.

²⁷ Haj anθä le jeftanqo ges, aver anθa o poporo ñnkliste te kiden les, haj ni arakhles les. ²⁸ Atunć o RAJ prin o Mojsä phendäs:

— «Śi kana ni ñnkären mirä porunc haj sikaimata?» ²⁹ Na bistren kä o RAJ dinä tumen o Sabato, kodolasqe del tumen anθä le śovenqo ges marno anθa duj ges. Fiosavo te aćhol kaj si: anθä le jeftanqo ges, koniva ta na ñnklel anθa o than kaj beśel.

³⁰ Kadä kä o poporo hodinisajlos anθä le jeftanqo ges.

O Aron ćhul rigaθe nište mana

³¹ O kher le Israelosqo phendä kadal xamasqe „mana”. Oj dikhölas sar e kukin le koriandrosqi, sas parni haj sas lan gusto lipiaqi abginaća. ³² O Mojsä phendäs:

— Ita so poruncisardäs o RAJ: «Te ñnkärdöl äk omero pherdo anθa laθe anθa tumare ćhave kaj va avena pala tumenθe, kašte dikhen i on o marno savo dinem les tumenqe te xan les anθ-e mulani, pala so ñnkaldem tumen anθa o Them le Eziptosqo!»

³³ O Mojsä phendäs le Aronosqe:

— Le äk piri, ćhu anθä laθe äk omero pherdo manaća haj ćhu lan angla o RAJ, kašte avel ñnkärdi anθa tumare ćhave.

³⁴ Pala e porunka dini kaθar o RAJ le Mojsäsqe, o Aron ćhutä lan angla e märturia,[†] kašte ñnkärdöl. ³⁵ Äl israelicä xales mana saranda bärś, zi kana are-sles anθ-äk them kaj sas manuś. Xales mana zi kana are-sles k-äl hotarä le Themosqe Kanaan. ³⁶ O omero si le deśenqi rig anθa äk banica.[‡]

O RAJ dinäs paj anθa-i stinka

17 Saoro manuś le israelicenqe telärdäs anθa-i Mulani Sin, phirindos anθa-k than anθä aver than, sar poruncisardäsas o RAJ; haj beśles k-o Refidim. Othe nas paj te pel o poporo. ² Atunć o poporo xalä pes le Mojsäća:

— Den amen paj te päs!

O Mojsä dinä len anglal:

— Sosθe xan tumen manća? Sosθe probin le RAJes?

³ Bari truś sas le poporosqe, haj rovenas pes kontra le Mojsäsqi:

— Sosθe ñnkaldän amen anθa o Ezipto? Kašte mudares amen truśaθar amare ćhavenća haj amare animalenća?

⁴ O Mojsä dinä muj k-o RAJ:

***16:16** Äk omero si kam duj okale. [†]**16:34** E märturia sas anθ-o Kivoto le Devlesqo. Eksodo 25:16; 34:29.

[‡]**16:36** Anθ-o orizinalo banica si „efa”. Äk efa si lan kam biśtheduj okale.

— So te kerav kadal poporoça? Maj äk cira, haj si te čhuden baränça anθä manθe.

⁵ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— 3a angla o poporo haj le tuça anθa-l phure le Israelosqe! Le anθ-o vast e rovli savjaça dinän dab o Nilo! ⁶ Dikh, me si te bešav angla tuθe p-e stinka le Horebosqi. De dab e stinka, haj paj va thabdela anθa laθe, ka o poporo te pel.

O Mojsä kerdä kadä angla ä! phure le Israelosqe. ⁷ Čhutäs o anav kodol thanesqe „Masa haj Meriba”,* kä ä! israelicä xalesas pes haj probisardesas le RAJes:

— Si čačes o RAJ maškar amenθe, sau naj?

O Israel marel le amalećicen

⁸ Aviles ä! amalećicä haj mardönas le Israelos k-o Refidim. ⁹ O Mojsä phendäs le Josuasqe:

— Alosar nište murš, haj za te mardös le amalećicenca! Haj me si te bešav texara p-o vırfo le plajesqo le rovläça le Devlesqi anθ-o vast.

¹⁰ O Josua kerdäs sar phendäsas lesqe o Mojsä, ĩnklistos te mardöl kontra le amalećicenqi. O Mojsä, o Aron haj o Hur uštiles anθ-o vırfo le plajesqo. ¹¹ Kana o Mojsä vazdelas pö vast, o Israel sas maj zuralo; dar kana mukelas pö vast tele, ä! amalećicä sas maj zurale. ¹² Kä ä! vast le Mojsäsqe sas khine, on liles äk bar, čhute les tala lesθe, haj ov bešlos pä lesθe. O Aron haj o Hur ĩnkärenas lesqe vast, jekh p-äk rig, haj aver pä aver rig; kadä kä lesqe vast ačhiles vazdine zi kana pelos o kham. ¹³ O Josua mardäs le sabiaça le poporos le amalećicenqo.

¹⁴ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— Ramosar anθ-o lil kadaj buki, kašte na bistren, haj phen le Josuasqe: si te khosav e amintirja le amalećicenqi tala o čeri.

¹⁵ O Mojsä vazdäs äk altari haj čhutäs lesqo anav „O RAJ si muro stjago”. ¹⁶ Haj phendäs:

— Äk vast karing o skauno le RAJesqo! O RAJ va mardöla le amalećicenca, anθ-äk njamo anθä aver njamo!

O Jetro sikavel le Mojsäs sar te krisil le poporos

18 O Jetro, o rašaj le Madianosqo, o sokro le Mojsäsqo, ašundäs sä so kerdäs o Del anθa o Mojsä haj lesqo poporo o Israel: kä o RAJ ĩnkaldäs le Israelos anθa o Ezipto. ² O Jetro, o sokro le Mojsäsqo, liläsas le Sefora, le rromnä le Mojsäsqi, savi sas dini drom khere. ³ Liläsas i laqe duje čha-

ven. Jekh bučholas Geršom, kä o Mojsä phendäsas: „Bešav sar sträiino anθ-äk them sträiino”, ⁴ haj kover bučholas Eliezer, kä phendäsas: „O Del mirä dadesqo kerdä manqe mišto haj xastradä man kaθar e sabia le faraonosqi.”

⁵ O Jetro, o sokro le Mojsäsqo, avilos le čhavença haj le rromnäça le Mojsäsqi anθ-e mulani kaj bešelas ov, k-o plaj le Devlesqo. ⁶ Dinäs drom vorba le Mojsäsqe: „Me, kö sokro, o Jetro, avav tuθe ke rromnäça haj ke duje čhavença.” ⁷ O Mojsä ĩnklisto angla pö sokro te ažukärel les, bangilos haj ćumidä les. Pušle pes sastimasθar haj geles anθ-o korto. ⁸ O Mojsä phendäs pe sokrosqe sä so kerdäs o RAJ kontra le faraonosqe haj kontra le Eziptosqe anθa o Israel, saorä pharimata kaj avilesas pä lenθe p-o drom haj sar xastradä len o RAJ anθa lenθe. ⁹ Le Jetros falä les mišto anθa saoro mištimos savo kerdä les o RAJ le Israelosqe, kä xastradä len anθa o vast le ezipteñqo. ¹⁰ Haj o Jetro phendäs:

— Binekuvintime te avel o RAJ, ov savo xastradä tumen anθa o vast le ezipteñqo haj anθa o vast le faraonosqo, ov savo xastradäs o poporo talal vast le ezipteñqe! ¹¹ Akanak prinžanav kä o RAJ si maj baro dä saorä devla: anθa so kerdinäjlos kana phiradiles barimaça kontra le Israelosqe.

¹² O Jetro, o sokro le Mojsäsqo, andinäs le Devlesqe äk phabarimos dä sä haj žertfe te kerel äk sinia sfinto. O Aron haj saorä phure le Israelosqe aviles te xan le sokroça le Mojsäsqo angla o Del.

¹³ Anθä le dujenqo ges, o Mojsä bešlos tele te krisol o poporo, haj on bešles anθä pırnenθe paša lesθe dä ku detexara zi e rät. ¹⁴ O sokro le Mojsäsqo dikhläs sä so ov kerelas anθa o poporo, haj phendäs:

— So keres le poporoça? Sosθe bešes tu korkoro, saorä poporoça paša tuθe, dä ku detexara zi e rät?

¹⁵ O Mojsä dinäs anglal pe sokros:

— Kä o poporo avel manθe kašte ašunen so kamel o Del haj te keren. ¹⁶ Kana si len dak buki, aven manθe. Me krisav maškar lenθe haj kerav prinžande ä! krisimata haj ä! sikaimata le Devlesqe.

¹⁷ O sokro le Mojsäsqo phendä lesqe:

— So keres naj mišto. ¹⁸ But si te khinös tu haj o poporo kadava, kaj si tuça, kä e buki si but phari anθa tuθe, ni daštis te keres lan korkoro. ¹⁹ Akanak ašun man! Muk man te dav tut äk sfato, haj o Del te avel tuça! Beš angla o Del anθa o poporo, haj ĩngär lenqe bukä angla lesθe. ²⁰ Sikav len ä! krisimata haj ä! si-

***17:7** Masa xakärdöl „proba” haj Meriba xakärdöl „ćjarta”.

kaimata, haj sikav lenqe o drom pã savo te zan haj so trãbul te keren!

²¹ Akanak alosar anþa saoro poporo manuś go-gãça, kaj daran kaþar o Del, anþã save ãl manuś te pakãn, haj kaj uron te len so naj uzo. Çhu len opral p-o poporo, te aven ãl maj bare pã ãk mia, pã ãk šãl, pã peinda haj pã deś! ²² On te krison o poporo saoro timpo: saorã bukã ãl bare te anen len angla tuþe, haj saorã bukã xurde te krison len on. Kadã ker maj uśuro ki buki, kã si te phiravena anþ-ãk than tuça! ²³ Kana va keresa e buki kadaja, haj o Del kadã phenel tuqe, naj te aves ñnkhardo khinimasþar, haj o poporo kadava va zala khere paçãça.

²⁴ O Mojsã aśundãs kaþar o sfato pe sokrosqo, kerdãs sã so ov phendãsas. ²⁵ Alosardãs manuś gogãça anþa sã o Israel haj çhutã len bulibaša le poporosqe, te aven ãl maj bare pã ãk mia, pã ãk šãl, pã peinda haj pã deś. ²⁶ On krisonas o poporo saoro timpo: saorã bukã phare ande len angla o Mojsã, haj saorã bukã xurde krisosardes on. ²⁷ Pala kodoja o Mojsã li-lãs pesqe vast kaþar pø sokro, haj ov telãrdãs anþã pø them.

O Israel k-o Sinaj

19 Anþ-o angluno ges le çhonesqo trin, pala so ñnkliste ãl israelicã anþa o Them le Eziptosqo, aresles anþ-e Mulani Sinaj. ² Pala so telãrdes kaþar o Refidim, aresles anþ-e Mulani Sinaj haj o Israel beślos othe anþ-e mulani, k-ãl pogã le plajesqe.

³ O Mojsã uśtilos k-o Del, haj o RAJ dinã les muj poa plaj:

— Kadã te des дума le kheresqe le Jakovosqo, te phenes le israelicenqe: ⁴ «Dikhlen so kerdem le Eziptosqe haj sar phiradem tumen p-ãl phakã vulturosqe haj andem tumen kathe manþe. ⁵ Akanak, kana va aśunena manþar haj kana va ñnkãrena muro phanglimos, si te aven mĩrã, maj kuç anþa manþe dã sar saorã poporã. Saorĩ phuv si mĩrĩ, ⁶ dar tume si te aven manqe ãk thagarimos raśaenqo haj ãk njamo sfinto.» Kadala si ãl vorbe kaj trãbul te phenes len le israelicenqe.

⁷ O Mojsã gelos haj dinã muj le phuren le poporosqe haj porunçisardãs lenqe saorã vorbe, save phendã lesqe o RAJ. ⁸ Saoro poporo dinãs anglal:

— Si te keras sã so phenel o RAJ!

Kana o Mojsã gelos k-o RAJ te phenel lesqe so phendãs o poporo, ⁹ o RAJ phendãs le Mojsãsqe:

— Dikh, si te avav tuþe anþ-ãk noro thulo, kašte aśunel o poporo kana dav дума tuça, haj kašte avel len ñntodjauna pakãmos anþã tuþe.

Haj o Mojsã phendã le RAJesqe ãl vorbe le poporosqe. ¹⁰ O RAJ phendãs le Mojsãsqe:

— Za k-o poporo, sfincosar len ages haj texara, haj çhu len te thoven pe coale. ¹¹ Te aven gata anþa le trinenqo ges, kã anþã le trinenqo ges o RAJ si te del pes tele angla saoro poporo p-o Plaj Sinaj. ¹² Te çhus semnã paša o plaj anþa o poporo haj te phenes: «Dikhlen ta na uśten p-o plaj sau te çhun o pĩrno pã lesqe pogã! Orsavo va çhula pø pĩrno p-o plaj, trãbul te mudaren les! ¹³ Dar ta na çhun o vast pã kodo manuś, haj te mudaren les barãnça sau sãzecença! Manuś sau animalo le kheresqo, ta na trail!» Dar kana va aśundõla e trĩmbica, te zan karing o plaj!

¹⁴ O Mojsã dinã pes tele poa plaj k-o poporo. Sfincosardã len, haj on thodes pe coale. ¹⁵ Phendãs le poporosqe:

— Te aven gata anþa le trinenqo ges, ta na soven le rromnãnça!

¹⁶ Detexara anþã le trinenqo ges sas bubuimata, skãpãrimata haj ãk noro thulo p-o plaj, aśundinãjlos but zurales ãk trĩmbica, haj saoro poporo anþa-i tabãra izdrajas. ¹⁷ O Mojsã ñnkaldãs le poporos anþa-i tabãra te maladõn le Devleça, haj beśles k-ãl pogã le plajesqe. ¹⁸ O Plaj Sinaj sas sã numa thuv, kã o RAJ dinãsas pes tele pã lesþe anþ-o maşkar le jagaqo. O thuv uśtilos sar o thuv anþ-ãk baro kuptori, haj saoro plaj izdralas zurales. ¹⁹ E trĩmbica aśundinãlis sa maj zurales. O Mojsã delas дума haj o Del delas les anglal moça baro.

²⁰ O RAJ dinã pes tele p-o vĩrfo le Plajesqo Sinaj. Dinãs muj le Mojsãs p-o vĩrfo le plajesqo, haj o Mojsã uśtilos. ²¹ O RAJ phendãs le Mojsãsqe:

— De tut tele haj phen le poporosqe ta na nakhen o hotari karing o RAJ te dikhlen, kašte na meren but anþa lenþe. ²² I ãl raśaja, save pašona paša o RAJ, i on trãbul te sfincon pes, ta na del len dab o RAJ.

²³ O Mojsã phendãs le RAJesqe:

— O poporo ni va daśtila te uśtel p-o Plaj Sinaj, kã phendãn amenqe: «Çhu semne paša o plaj te ñnkãres les sfinto!»

²⁴ O RAJ phendã lesqe:

— Za, de tut tele haj pala kodoja uśti pale le Aro-noça! ãl raśaja haj o poporo ta na naśãn te uśten k-o RAJ, ta na del len dab.

²⁵ O Mojsã dinã pes tele k-o poporo haj phendã lesqe.

Äl des porunc

20 Atunc o Del phendäs saorä vorbe kadala:
—² Me, o RAJ, sem kõ Del, savo ñnkaldä tut anða o Them le Eziptosqo, o them le robäqo.

³ **Ta na avel tut aver devla afer dä ma!**

⁴ **Ta na keres tuqe idolä,** niç dajci kašte amäl bukänça kaj si opre anθ-o çeri, niç tele p-e phuv, niç anθ-äl paja maj tele dä sar e phuv!⁵ Ta na ñnkinos tut angla lenθe haj niç te mukes tut tsirdino kašte sluzis lenqe, kä me, o RAJ, kõ Del, sem äk Del kaj kamav tut numa anða manθe. Haj pedepsiv ä! bezexa le dadenqe anθ-äl çhave, zi kä le trinenqo haj le štarenqo njamo kolenqo kaj uron man,⁶ haj sikavav mila kaj açhol zi kä le miaqo njamo anða kola kaj jubin man haj ašunen mirä porunc.

⁷ **Ta na phenes o anav le** RAJesqo, ke Devlesqo bi grizaqo, kä o RAJ ni va arakhela bi došaço koles kaj va lela lesqo anav bi grizaqo.

⁸ **Ñnkär o Ges le Odihnaço haj sfincosar les!**

⁹ Šov ges si tu bukäqe, kašte keres saori buki kire.¹⁰ Dar o le jeftanqo ges si o Ges le Odihnaço çhutino rigaθe le RAJesqe, ke Devlesqe. Ta na keres buki anθä lesθe, niç tu, niç kõ çhavo, niç ki çhej, niç kõ robo, niç ki roaba, niç kõ animalo, niç o sträiino kaj si anθä ke foruri!¹¹ Kä anθä šov ges kerdäs o RAJ o çeri haj e phuv, o baro paj haj sä so si anθä lenθe, haj anθä le jeftanqo ges hodinisajlos. Kodolasqe binekuvintisardäs o RAJ o Ges le Odihnimasqo haj sfincosardä les.

¹² **Çinstisar ke dades haj ke da,** kašte trais but anθ-o them savo del les tuqe o RAJ, kõ Del!

¹³ **Ta na mudares!**

¹⁴ **Ta na soves avre zuvläça sau mursäça kaj naj kire!**

¹⁵ **Ta na çores!**

¹⁶ **Ta na aves äk martori oxamno** kontra avrenqi!

¹⁷ **Ta na kames** o kher avresqo, ta na kames le rromnä avreskerä, niç lesqe robos, niç lesqe roaba, niç lesqe guruves, niç lesqe xäres, niç aver buki kaj si avresqi!

¹⁸ Saoro poporo dikhelas ä! bubuimata, ä! strafaimata, o ašunimos le trimbicaço haj o plaj thuveça. Kana o poporo dikhläs, izdrajes, bešles dur¹⁹ haj phendes le Mojsäsqe:

— De amenqe дума tu, si te ašunas çäces! Dar ta na del amenqe дума o Del, kašte na meras!

²⁰ O Mojsä phendäs le poporosqe:

— Na daran, kä o Del avilos kašte çhul tumen ke proba haj te avel tumen lesqi dar, ta na keren bezex.

²¹ O poporo bešelas dur, dar o Mojsä gelos k-o noro kalo anθä savo sas o Del.

O Del phenel sar te keren o altari

²² O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— Kadä te des дума le israelicenqe: «Pentrukä dikhlen kä anða o çeri dinem tumenqe дума,²³ na keren aver devla anða ruposθe, na keren devla sumnakasqe anða tumenθe,²⁴ dar ker manqe äk altari phuäqo! Pä lesθe an phabarimata dä sä haj žertfe paçäqe: brakhä, buznä haj guruva! Orkaj va anava tuqe gogi muro anav, si te avav tuθe haj si te binekuvintiv tut.²⁵ Kana anða baränθe si te vazdes manqe äk altari, na vazde les anða baränθe çoplime! Kä, kana keresa buki daltaça lesθe, si te maxris les.²⁶ Na vazde muro altari skärença, kašte na dikhö! kõ nan-gimos pä lesθe!»

O poporo kerel bezex, o Mojsä rugil pes haj o Del jertil len

(32:1–34:35)

O vicelo le sumnakasqo

32 Kana o poporo dikhläs kä o Mojsä bešel but p-o plaj, kidinäjles paša o Aron haj phende lesqe:

— Hajda! Ker amenqe äk del kašte zal angla amenθe, kä o manuš kadava, o Mojsä, savo ñnkaldä amen anða o Them le Eziptosqo, ni zanas so kerdilos leça.

² O Aron dinä len anglal:

— ñnkalaven ä! slaga le sumnakasqe anθa-l kan tumare rromnäñqe, le çhavenqe haj le çheñqe, haj anen len manθe!

³ Saoro poporo ñnkaldäs ä! slaga le sumnakasqe anθa-l kan, haj andine len k-o Aron.⁴ Ov lilä len anða lenqe vast, kerdäs äk tipari haj çhordäs äk vicelo. On phendes:

— Israel! Ita kõ del savo ñnkaldä tut anða o Them le Eziptosqo!

⁵ Kana o Aron dikhläs e buki kadaja, vazdä äk altari angla lesθe haj dinäs muj:

— Texara si te avel äk särbätoarja anθ-e çinstja le RAJesqi!

⁶ Anθä le dujenqo ges uštiles detexara anθa-i rät haj andines phabarimata dä sä haj žertfe paçäqe. O

poporo bešlos te xal haj te pel, pala kodoja uštiles te khelen.

⁷ O RAJ phendās le Mojsāsŕqe:

— De tut tele sigo, kā kō poporo, saves ñnkalahān anθa o Them le Eziptosŕo, rimosajles: ⁸ sigo dine pes rigaθe poa drom savo phendemas lenqe. Kerdes āk vicelo anθa sumnakasθe bilado, ñnkinosajles angla lesθe, haj ande lesqe ŕertfe. Phendes jekh avresqe: «Israel! Ita kō del savo ñnkalahā tut anθa o Them le Eziptosŕo!»

⁹ O RAJ maj phendās le Mojsāsŕqe:

— Vardisardem p-o poporo kadava haj dikhlem kā si šāralo. ¹⁰ Akanak, muk man ka mĩri xoli te phabol kontra lenŕi haj te mudarav len! Dar anθa tuθe si te kerav āk njamo baro.

¹¹ Dar o Mojsā rugisardās le RAJes, pe Devles:

— RAJA! Sosθe les jag kontra ke poporosŕi, saves ñnkalahān les anθa o Them le Eziptosŕo bare zurali- maça haj vasteça zuralo? ¹² Sosθe te phenen āl ezip- teā: «Anθa lenŕo nasulimos ñnkalahā len, kašte mudarel len p-āl plaja haj kašte khosel len pa-i phuv»? Na maj xolāo, haj muk tut kaθar o nasulimos kaj kames te keres les ke poporosŕe! ¹³ Na bistar le Avra- amos, le Isakos haj le Israelos, ke sluŕitorā, savenqe xalān sovel pā tuθe: «Si te butārav tumare čhaven sar āl stjale le ćerosŕe, si te dav tumare čhaven sa- oro them kadava, anθa savo ñinem дума, haj si te ačhol lenŕo vešniko.»

¹⁴ O RAJ muklā pes kaθar o nasulimos savo phen- dāsas te kerel les pe poporosŕe.

¹⁵ O Mojsā boldinālos haj ñinā pes tele poa plaj, haj āl duj table le mārthurāqe sas les anθ-āl vast. Āl table sas ramome i p-āl duj riga, p-āk rig haj pā aver. ¹⁶ O Del kerdāsas āl table, haj o ramomos sas o ramomos le Devlesŕo, xanado p-āl table.

¹⁷ Kana o Josua ašundās āl zbārĩmata le poporosŕe, phendās le Mojsāsŕqe:

— Anθ-e tabāra si bašimos rāzbojesŕo!

¹⁸ O Mojsā ñinās anglal:

— Kadav bašimos naj o zbārĩmos kolenŕo kaj mar- des, nić o zbārĩmos kolenŕo kaj xasardes; so ašunav me si o zbārĩmos gilāŕo!

¹⁹ Kana o Mojsā pašolas pašaj tabāra, haj dikhlās o vicelo haj o khelimos, lilās jag, čhudās āl table anθa o vast haj phaglā len k-o pĩrno le plajesŕo. ²⁰ Lilās o vicelo, saves kerdesas les on, haj phabardā les. Kerdā les prafo, čhutās les p-o paj, haj ñinā les te pen les āl israelicā. ²¹ Haj phendās le Aronosŕe:

— So kerdā tuqe o poporo kadava, kā andān pā lenθe āk bezex kadā baro?

²² O Aron ñinās anglal:

— Na le jag, muro raj! Tu zanes kā o poporo ka- dava zan karing o nasulimos. ²³ On phende manqe: «Ker amenqe āk del kašte zal angla amenθe, kā o manuś kadava, o Mojsā, savo ñnkalahā amen anθa o Them le Eziptosŕo, ni zanas so kerdilos leça.» ²⁴ Me phendem lenqe: «Kas si sumnakaj, te ñnkalahen les pa pesθe!» Haj dine les manqe. Čhudem les anθ-e jag, haj anθa lesθe ñnklisto o vicelo kadava.

²⁵ O Mojsā dikhlās kā o poporo sālbatĩcisajlos, kā o Aron kerdāsas les te sālbatĩcil pes, te asan lesqe dušmaja lesθar. ²⁶ Ov bešlos k-o muj le tabāraŕo haj phendās:

— Kon si anθa o RAJ? Te avel manθe!

Saoro njamo le Levesŕo kidinājles lesθe. ²⁷ Ov phendā lenqe:

— Kadā del дума o RAJ, o Del le Israelosŕo: «Fiosa- vo anθa tumenθe te phandel e sabia p-o maškar, te nakhel anθa-i tabāra kaθar āk šāro kā aver, angle haj palal, haj fiosavo te mudarel pe phrales, pe amales haj pe većinos!»

²⁸ O njamo le Levesŕo kerdās so phendās o Mojsā, haj mules paša trin mi manuś anθa o poporo anθ-o ges kodova. ²⁹ O Mojsā phendās:

— Kā fiosavo anθa tumenθe senas kontra tuma- re čhavesŕi haj tumare phralesŕi, de agesara tume sen anθ-e sluŕba le RAJesŕi, ka lesŕi binekuvĩtarā te avel ages pā tumenθe!

O Mojsā pale rugil le RAJes te jertil le israelicen

³⁰ Anθā le dujenŕo ges o Mojsā phendās le poporosŕe:

— Kerden āk bezex but baro. Akana si te uštāv k- o RAJ: poate daštiva te kerav dajći te bistrel tumaro bezex.

³¹ O Mojsā boldinājlos k-o RAJ haj phendās:

— Rugiv tut! O poporo kava kerdās āk bezex but baro! Kerde pesqe āk del sumnakasŕo. ³² Dar akanak rugiv tut te jertis lenŕo bezex! Kana ni, atunća rugiv tut te khoses man anθa kō lil savo ramosardān les!

³³ O RAJ phendās le Mojsāsŕqe:

— Kon kerdās bezex kontra mĩri? Les si te khosav les anθa muro lil! ³⁴ 3a haj ĩngār le poporos kaj phen- dem tuqe! Dikh, muro ĩnzero va zala angla tuθe. Dar kana avela o ges te pedepsiv len, si te pedepsiv len pala lenŕo bezex!

³⁵ Kadā kā ñinās dab o RAJ le poporos anθa sosθe kerdās le viceloça kerdo kaθar o Aron.

33 O RAJ phendäs le Mojsäsqe: — 3a kaθar le poporoça saves ñnkaldän les anθa o Them le Eziptosqo, anθ-o them anθa savo xalem sovel le Avraamosqe, le Isakosqe haj le Jakovosqe: «Si te dav les ke čhavenqe!»² Si te dav drom angla tuθe äk ñnzero haj va goniva le kanaanicen, le emoricen, le heticen, le ferezicen, le hevicen haj le jebuśicen.³ 3a anθ-o them kaj thabdel thud haj abgin! Dar me naj te zav tuça, ta na mudarav tut p-o drom, kä san äk poporo śäralo.

⁴ Kana o poporo aśundäs kadal vorbe phare, sä žälisardes, haj koniva ni hurädiles śukar.⁵ O RAJ phendäsas le Mojsäsqe:

— Phen le israelicenqe: «Sen äk poporo śäralo! Te zavas tuça makar äk čira, mudaravas tut! Akanak ta na hurädös śukar, kašte dikhav so te kerav tuça!»

⁶ Äl israeličä ni maj hurädiles śukar dä kana sas paśa o Plaj le Horebosqo.

O RAJ maladöl le Mojsäça anθ-äk korto avri anθa-i tabära

⁷ O Mojsä vazdelas äk korto maj dur avri anθa-i tabära orkaj zanas äl israeličä, haj čhutäs lesqo anav: o korto le malaimasqo. Orkana dakoniva kamelas te pučhel le RAJes, zalas k-o korto le malaimasqo, kaj sas avri anθa-i tabära.⁸ Orkana zalas o Mojsä k-o korto, saoro poporo uśtenas anθä pïrnende; haj beśenas k-o udar pe kortosqo, haj dikhenas pala o Mojsä, ži kana ov zalas anθ-o korto.⁹ Kana o Mojsä zalas anθ-o korto, o stïlpo le norosqo mukelas pes tele haj oprilas pes k-o udar le kortosqo, haj o RAJ delas дума le Mojsäça.¹⁰ Saoro poporo dikhelas o stïlpo le norosqo k-o udar le kortosqo haj uśtenas haj ñnkinonas pes k-o udar pe korturenqo.¹¹ O RAJ delas дума le Mojsäça jekh angla avresθe, sar del дума äk manuś pe amaleça. Pala kodoja o Mojsä rillas pes anθ-e tabära, dar lesqo služitori, o Josua le Nunosqo, äk tärno, ni ñnklelas anθa o korto.

O RAJ phenel kä si te avel pe poporoça

¹² O Mojsä phendäs le RAJesqe:

— Dikhes, tu phenes manqe: «Āngär kadal poporos!» Dar ni phendän manqe kas va desa drom mança. Tu phendän: «Prinžanav tut p-o anav haj san lačo angla manθe». ¹³ Akanak, kana sem lačo angla tuθe, sikav manqe ke droma te prinžanav tut, haj te avav lačo angla tuθe i dakanara. Haj na bistar kä o njamo kadava si kö poporo!

¹⁴ Haj ov dinäs anglal:

— Me si te zav tuça, haj si te dav tut pačä.

¹⁵ O Mojsä phendä lesqe:

— Kana tu ni zas amença, na phen te teläras kaθar!

¹⁶ Sar va zanena äl manuś kä sem lačo angla tuθe, me haj kö poporo, kana tu ni va zasa amença? Naj kadä kä me haj kö poporo anθa kadaja naj te avas sar saorä poporä pa-i phuv?

¹⁷ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— Si te kerav i so manges manqe akanak, kä san lačo angla manθe haj prinžanav tut p-o anav!

¹⁸ O Mojsä phendäs:

— Rugiv tut te mukes man te dikhav ki slava!

¹⁹ Ov dinäs anglal:

— Si te kerav te nakhel angla tuθe saoro miśtimos muro haj angla tuθe va dava muj o Anav le RAJesqo: kä sikavav lačimos kasqe kamav te sikavav lačimos haj si man mila kaθar kamav te avel man mila!

²⁰ Dar maj phendäs:

— Muro muj ni va daštisa te dikhes les, kä o manuś ni daštil te dikhel man haj te trail!

²¹ Haj o RAJ phendäs:

— Ita si äk than paśa manθe, si te beśes p-e stïnka.

²² Kana va nakhela mïri slava, si te čhav tut anθ-o pharaimos le stïnkaqo, haj si te učharav tut mïri vasteça, ži kana nakhava.²³ Pala kodoja si te vazdav muro vast, haj si te dikhes mïrä zeja, dar na muro muj.

Äl table äl neve le krisaqe

34 O RAJ maj phendäs le Mojsäsqe: — Čhin duj table baräsqe sar kola anglal, haj me si te ramov pä lenθe äl vorbe kaj sas p-äl table anglune, save phaglän len!² Detexara av gata haj za opre p-o Plaj Sinaj, beś othe angla man, p-o vïrfo le plajesqo!³ Dar koniva ta na uśtel tuça haj koniva ta na sikadöl pä saoro plaj, haj paśa o plaj kadava ta na xan äl brakhä, äl buznä sau äl guruva!

⁴ O Mojsä čhindäs duj table baräsqe sar kola anglune. Uśtilos detexara anθa-i rät haj uśtilos p-o Plaj Sinaj, sar poruncisardäsas lesqe o RAJ. Sas les anθ-o vast äl duj table le baräsqe.⁵ O RAJ muklä pes tele anθ-o noro, beślos othe paśa lesθe haj dinä muj o Anav le RAJesqo - ⁶ o RAJ nakhlos angla lesθe haj dinä muj:

— O RAJ, o RAJ, savo si äk Del pherdo dragostja haj lačimos, ni xoläol sigo, lesqi but mila ačol^b haj kerel sä so phenel,⁷ ñnkärel pi mila kä mi manuś, jertil e

^b34:6 Eksodo 20:6

doš, e xoli kontra lesqi haj o bezex, dar ćaćes ni va arakhela bi došaço koles kaj si došalo, haj pedepsil Āl bezexa le dadenqe anθ-Āl ćhave, haj anθā lenqe ćhave zi kĀ le trinenqo haj le štarenqo njamo.

⁸ O Mojsā dinā koća p-e phuv haj ĩnkinosajlos.
⁹ Phendās:

— Raila, kana sem laćho angla tuće, rugiv tut te zas amenća, Rai!a! Kjar kana o poporo kadava si śāralo, jertisar amari doš haj amaro bezex, haj le amen te aćhos kire!

¹⁰ Haj ov dinās anglal:

— Dikh, me kerav Āk phanglimos: angla saoro poporo kiro si te kerav minuni save nas kerde pĀ saori phuv haj kĀ nić Āk njamo. Saoro poporo kaj si anθā tumare riga va dikhela e buki le RAjesqi, kĀ Āl bukĀ save va kerava len anθa tumenće si daraimasqe.
¹¹ Le sĀma so porunćiv tuqe ages! Ita, va durārava angla tuće le emoricen, le kanaanicen, le heticen, le ferezicen, le hevicen haj le jebuśicen. ¹² Te avel tut griža ta na keres phanglimos le manuśānća le themosqi kaj si te ĩntris, kašte na avel Āk tharimos anθā kō maśkar!

¹³ Anθ-o than kadava, te peraven lenqe altarĀ, te phagen Āl bar lenqe devlenqe haj te ćhinen Āl stĭlpi le kaštesqe kaj ĩnkinon pes le zeejcaqe Aśera. ¹⁴ KĀ ni trĀbul te ĩnkinos tut avre devlesqe, kĀ o RAJ, savesqo anav si: «Kamel tut numa anθa pesće», si Āk Del kaj kamel tut numa anθa lesće. ¹⁵ Ferisao ta na keres phanglimos le manuśānća le themosqe! Te keresa phanglimos lenća, atunć kana on kurvina angla pe devla haj anena źertfe te keren sinia pe devlenqe, va dena tut muj i tut haj va xasa kĀ lenqi sinia, ¹⁶ haj te les anθa lenqe ćheja rromnĀ ke ćhavenqe, haj kana lenqe ćheja kurvina angla pe devla, atunć va kere-na i ke ćhaven te kurvin angla lenqe devla. ¹⁷ Na ker tuqe Āk del ćhordino!

Āl manuś anen daruri le Devlesqe

35 ⁴ O Mojsā maj phendās saorā manuśānqe le israelicenqe:

— Ita so porunćisardās o RAJ: ⁵ Kon kamel te anel daro le RAjesqe, len anθa so si tumen, haj te anen Āk daro le RAjesqe: sumnakaj, rupo haj bronzo; ⁶ thav albastro, viśinio haj lolo, ino sano haj bal buznāqo; ⁷ morkhĀ berbećenqe vopsime anθ-o lolo haj morkhĀ delfinosqe; kašt akaćaço, ⁸ untdelemno anθa-i lumina, khandimata anθa untdelemnosće makhimasqo, haj anθa-i tĀmĭja kaj khandel śukar; ⁹ bara oniksosqe haj aver bara anθa astarimos p-e źilekta haj p-o kolin.

¹⁰ SĀ kaj xakĀrdōn anθa tumenće te aven haj te keren sĀ so phendās o RAJ!

¹¹ O than kaj si te beśel o Del: O korto haj lesqo ućharimos, lesqe kopć, lesqe blĀni, lesqe grinz, lesqe stĭlpi haj lesqe pĭrne;

¹² o Kivoto le Devlesqo haj lesqe grinz, laqo ućharimos haj e perdjaua kaj si angla o Kivoto;

¹³ e sinia haj laqe grinz, haj saorĀ bukĀ kaj si laća, haj o marno kaj ćhul pes angla o Del;

¹⁴ o sfeśniqo anθa-i lumina pe bukĀnća, lesqe kandelĀ haj untdelemno anθa-i lumina;

¹⁵ o altari anθa-i tĀmĭja haj lesqe grinz, o untdelemno anθa o makhimos haj e tĀmĭja kaj khandel śukar, haj e perdjaua le udaresqi kaθar e intrarĀ le thanesqi kaj si te beśel o Del;

¹⁶ o altari anθa o phabarimos dĀ sĀ, lesqo grĀtari le bronzosqo, lesqe grinz haj saorĀ bukĀ lesqe; o ligĀno pe pĭrnese;

¹⁷ Āl kovorĀ kaj keren e bar, lenqe stĭlpi, lenqe pĭrne haj e perdjaua kaθar e poarta le barjaqi;

¹⁸ Āl kile le kortosqe, Āl kile le barĀqe haj lenqe dorja; ¹⁹ Āl coale śukar le sluźbaqe anθ-o than o sfinto, Āl coale sfinto le raśajesqe, le Aronosqe, haj Āl coale lesqe ćhavenqe kaj sluźin sar raśaja.

²⁰ SaorĀ manuś le israelicenqe ĩnklistes angla e Mojsā. ²¹ Haj avile sĀ kaj sas len anθ-o ilo, sĀ kolla kaj plaćujas len, haj andines Āk daro le RAjesqe kašte keren o korto le malaimasqo, anθa sĀ so trĀbulas othe haj anθa Āl coale sfinto. ²² Avile i murś haj i zuvlĀ, sĀ kaj ċirdĀ len o ilo haj andine angrustĀ nakhesqe, coarće, angrustĀ, salbe haj saorĀ feluri bukĀ sumnakasqe. Fiosavo andinās o daro sumnakuno angla o RAJ. ²³ SaorĀ kaj sas len thav albastro, viśinio haj lolo, ino sano haj bal buznāqo, morkhĀ berbećenqe vopsime anθ-o lolo haj morkhĀ delfinosqe, ande len. ²⁴ SaorĀ kaj daśtinas, anenas rupo haj xarkoma ka daro le RAjesqe. SaorĀ kaj sas len kašt akaćaço anθa saorĀ bukĀ kaj trĀbulas kerde, ande les. ²⁵ SaorĀ zuvlĀ kaj xakĀrdōnas, katajes pe vastenća haj andines so kerdes: thav albastro, viśinio haj lolo haj ino sano. ²⁶ Haj saorĀ zuvlĀ kaj ċirdĀ len o ilo haj xakĀrdōnas, kĀtĀnisardes bal buznāqo. ²⁷ Āl bulibaśa andines bara oniksosqe haj aver bara anθa o astarimos p-e źilekta haj p-o kolin. ²⁸ Andines i bukĀ anθa save kerdōl khandimos haj untdelemno: anθa-i lumina, anθa o untdelemno makhimasqo, haj anθa e tĀmĭja kaj khandel śukar. ²⁹ KadĀ andines daruri le RAjesqe Āl israelićĀ, murś haj zuvlĀ, saven ċirdelas len o ilo, kaj kamnes te den anθa saori buki porunćime kaθar o RAJ prin o Mojsā.

³⁰ O Mojsă phendăs le israelicenqe:

— Dikh, o RAJ alosardăs le Becaleelos le Uriesqo, o ćhavo le Huresqo, anća o njamo le Judasqo. ³¹ Pherdă les le Duxoća le Devlesqo, gogăća, xakărimaća haj prinzanimacća, te kerel saoră felo bukănqo, ³² haj te zanel sar trăbul kerde äl bukă: anća sumnakasće, anća ruposće haj anća bronzosće, ³³ haj anća o ćhinimos le barănqo le ćhutimasqe, haj anća-i buki le kaştesqi: te kerel saoră feluri bukănqe şukar. ³⁴ Dină les o daro te sikavel i avren, les haj le Oholiabos le Ahisamakosqo, anća o njamo le Danosqo. ³⁵ Pherdă len xakărimaća kaşte keren haj te zanen sar te keren bukă şukar, te brudon thaveća albastro, vişinio haj lolo haj ino sano, haj te suven; te dikhen sar te keren saoră feluri bukănqe şukar haj te keren len.

36 ¹ O Becaleel, o Oholiab haj saoră manuś kaj xakărdön, saven o RAJ kerdă len gogăća haj xakărimaća te zanen sar te keren o than o sfınto, trăbul te keren să pala sar poruncısardăsas o RAJ.

O poporo anel daruri anća o korto

² O Mojsă dinăs muj le Becaleelos, le Oholiabos haj saoră manuś kaj xakărdön, saven o RAJ kerdă len gogăća, să kola kaj ćirde len o ilo, te aven haj te keren e buki. ³ Liles kaćar o Mojsă saoră daruri save andinesas len äl israelică te keren o than o sfınto. Haj o poporo sa maj anenas lenqe daruri, anća fiosavi de-

texerin. ⁴ Atunc saoră manuś kaj xakărdönas, save kerenas saoră bukă k-o than o sfınto, fiosavo kaćar pi buki, aviles ⁵ haj phendes le Mojsăsqe:

— O poporo sa maj anel but maj but dă kabor trăbul te keras äl bukă kaj poruncısardăs o RAJ.

⁶ O Mojsă ćhutăs te den muj anć-e tabăra:

— Koniva, kă si murś, kă si zuvli, ta na maj keren daruri anća o than o sfınto!

Kadă oprisardăs le poporos te maj anen daruri.

⁷ Areslos o materialo anća saoră bukă, haj i maj aćhilos.

E slava le RAJesqi pherdilis o than lesqe beşimasqo kana sas sfincome kaćar äl raşaja

40 ³⁴ O noro ućhardăs o korto le malaimasqo haj e slava le RAJesqi pherdăs o than lesqe beşimasqo. ³⁵ O Mojsă ni daştilas te zal anć-o korto le malaimasqo, kă o noro beşelas opral pă lesće, haj e slava le RAJesqi pherdăs o than lesqo beşimasqo.

³⁶ Kabor ĩnkărdăs lenqo phirimos, äl israelică telărenas kana vazdelas pes o noro poa korto, ³⁷ haj kana ni vazdelas pes o noro ni telărenas, zi anć-o ges kana vazdelas pes. ³⁸ O noro le RAJesqo sas opral p-o korto o ges. Haj e răt sas jag anć-o noro angla äl jakha saoră kheresqi le Israelosqe kabor ĩnkărdăs lenqo phirimos.